

STUDIO VANDERSTEEN

15

BESSY NATUURKOMMANDO

DE LOONSLAVEN

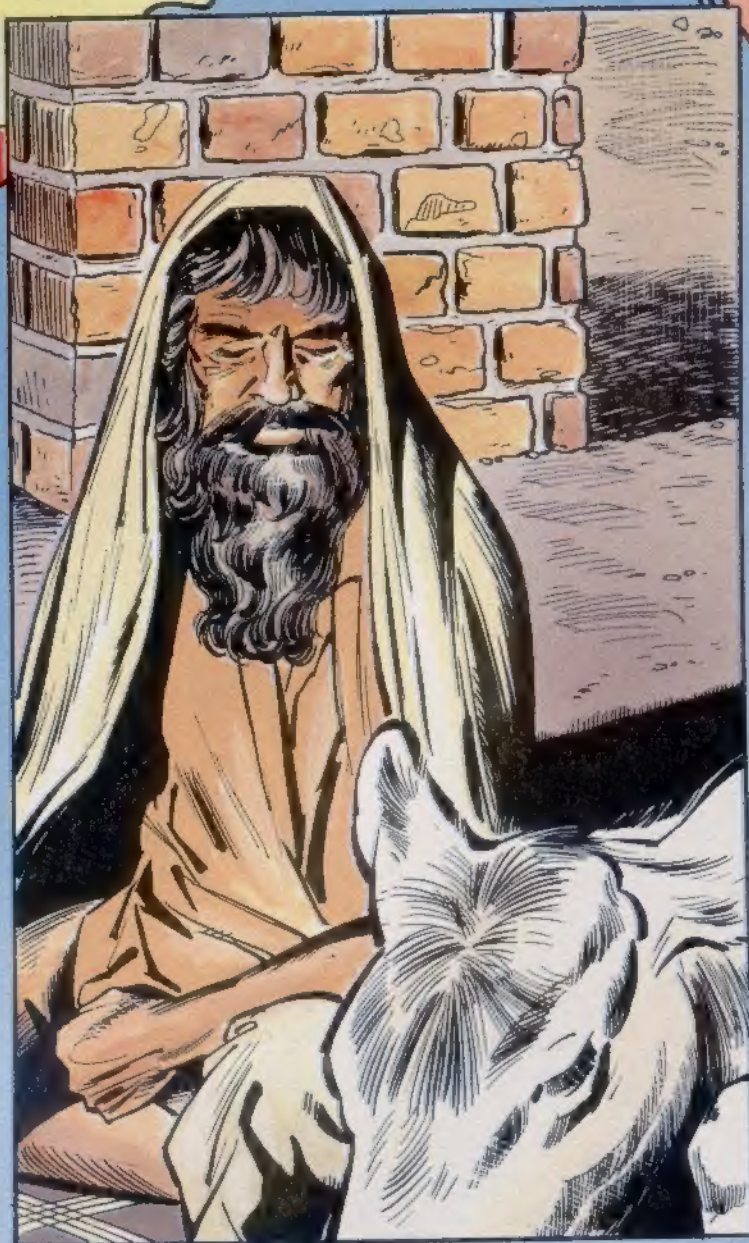
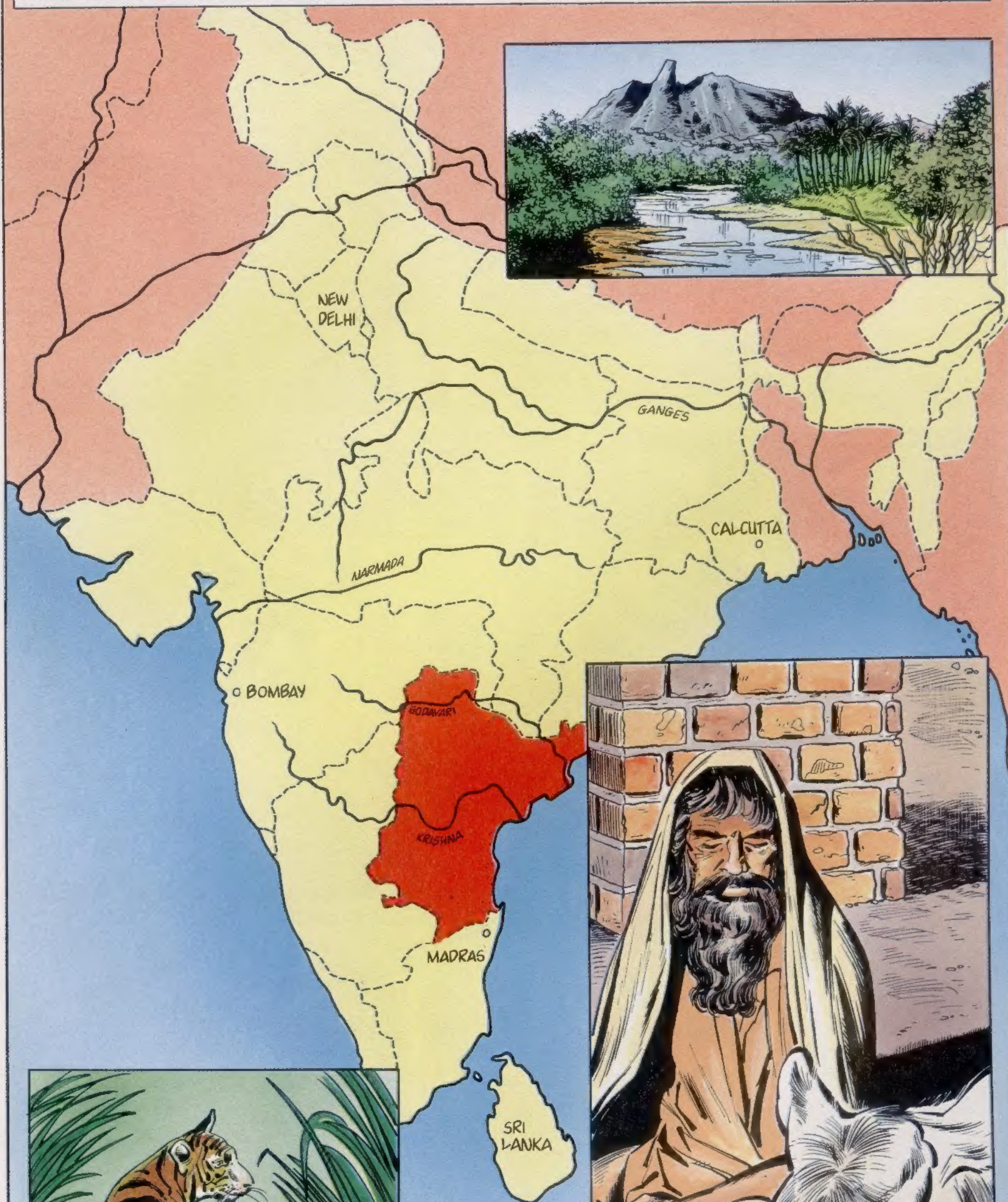
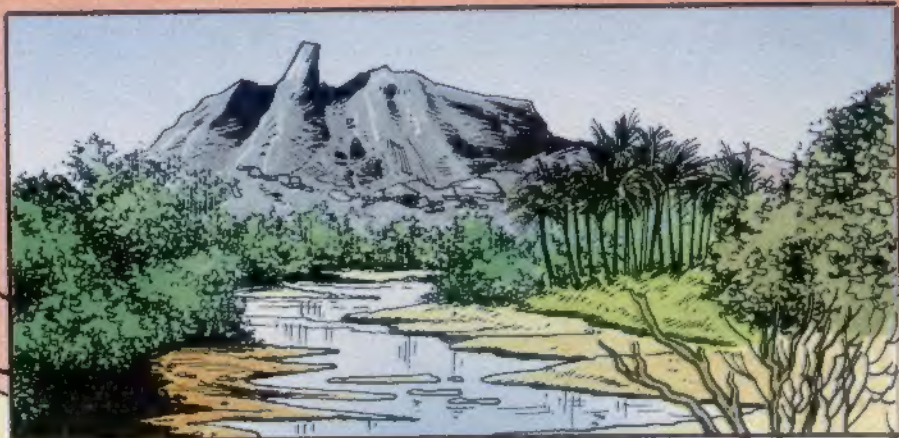
BESSY

Andy en Bessy vormen al jaren een hecht duo. Daar is nu verandering in gekomen. Het duo is nu een sympatiek trio geworden. Aneka weet precies hoe ze Andy moet aanpakken. En...er zijn er niet veel die dat kunnen.

INDIA ... HET MYSTERIEUZE, IMMENSE LAND MET EEN ONSCHATBAAR HOGE CULTUUR EN ONEINDIGE NATUURPRACHT. WE VINDEN ONZE VRIENDEN ANDY, ANEKA EN BESSY TERUG IN HET TELANGANADISTRICT WAAR ZE DE FLORA EN FAUNA WILLEN INVENTARISEREN...

FANTASTISCH MOOI...

DANK JE.

HOE BEDOEL JE ?

HET IS LANG GELEDEN DAT JE ME NOG EEN COMPLIMENTJE HEBT GE-MAAKT. IK VREESDE AL DAT JE VERGETEN WAS HOE JE DAT DEED.

IK HAD HET OVER DE NATUUR. NIET OVER JOU!!

BESSY! HELP!!
HIJ VALT ME AAN!!

EVEN AARZELT BESSY. WELKE KANT ZAL ZE KIEZEN? DIE VAN HAAR BAASJE ANDY OF DIE VAN DIENS EN HAAR VRIENDINNETJE ANEKA?

IK DOE JE WAT!

ZEKER SPELEN.. GEEN PARTIJ KIEZEN!

BEST, MAAR LAAT ME EERST MIJN FOTOTOESTEL WEG-LEGGEN!

BESSY!

ALS IK DIE HOND TE PAKKEN KRIJG... DAN...

WAT DAN?

DAN... BAH!
GA WEG!!

GRAPPIG, HEEL ERG GRAPPIG.

SORRY...

WAAROM ZOU HET JE SPIJTEN. ALLEEN ZIJ DIE HET LACHEN NIET VERLEERD HEBBEN, KUNNEN HET GELUK VINDEN.

IK MAG JE WEL, BLANKE MAN. JE SPEELT MAAR DAT JE BOOS BENT. JE MEENT HET NIET.

NOOIT.

IK WEET HET...

RAMON IS DE NAAM.

MIJN NAAM IS ANEKA. DE HOND HEET BESSY EN MIJN... BEDIENDE... LUISTERT NAAR DE NAAM ANDY.

DAT WIL ZEGGEN... ALS JE HARD GENOEG ROEPT.

B... BEDIENDE!!

IK LAAT JULLIE AAN JE SPELLETJES. IK MOET GAAN...

MORGEN WIL IK TROUWEN EN DAARVOOR MOET IK DE TOESTEMMING VRAGEN AAN MIJN MEESTER.

TOESTEMMING? OM TE TROUWEN? WAT HEEFT EEN WERKGEEVER DAARMEE TE MAKEN?

JULLIE KENNEN ONS NIET, ANDERS ZOU JE NIET ZULKE DOMME VRAGEN STELLEN. MIJN MEESTER ZORGT GOED VOOR ONS.

EIGENAARDIG. IK BEGRIP NIET WAT HIJ BEDOELT.

IK HEB ER, DENK IK, WEL EENS OVER GELEZEN.

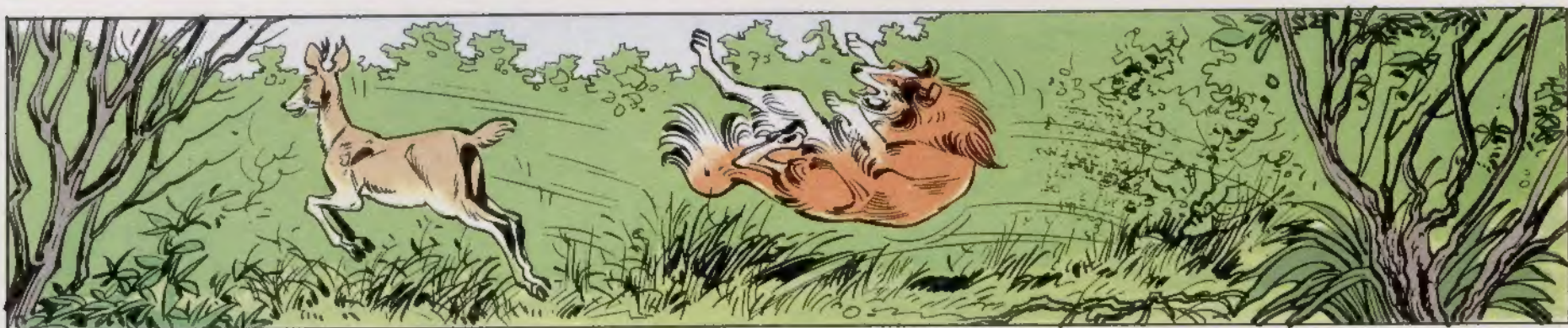
VOLGENS MIJ IS HIJ EEN VAN DE "LOON-SLAVEN". IEMAND DIE ZICH MET LICHAAM EN ZIEL ALS HET WARE VERKOCHT HEEFT AAN EEN RIJKE LANDEIGENAAR.

DAT RUIKT NAAR SLAVERIJ...

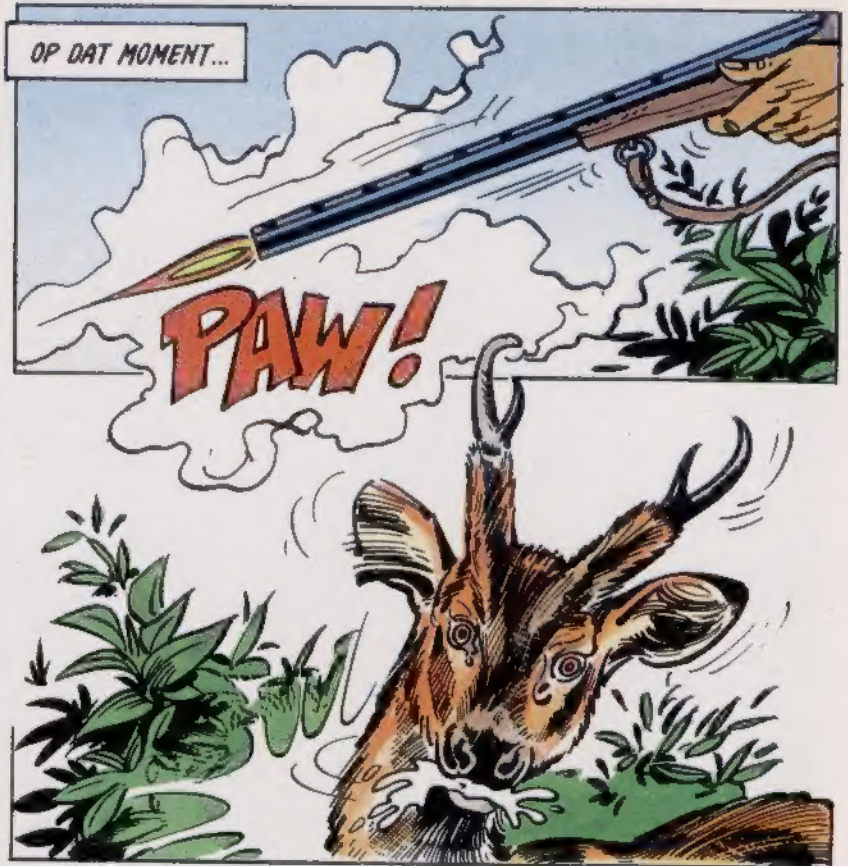

PAS OP!!

AAAGH!!

WAAR KOMT DIE
HOND VANDAAN?

H... HAAL
DIE HOND HIER
WEG !!

VERBAAST HET JE
DAT IK DAAR NIET ZO VEEL
ZIN IN HEB?

MOORDENAAR!!

JE HEBT GELUK
DAT WIJ UIT ANDER HOUT
ZIJN GESNEDEN. AF,
BESSY !

KIJK
UIT! ACHTER
JE !!

YAA! ZE
VALLEN DE MEESTER
AAN! AHIII.

TEGEN ZULKE OVERMACHT
ZIJN ONZE HELDEN NIET
OPGEWASSEN.

NIEMAND
HEFT ONGESTRAFT DE
HAND OP TEGEN
MIJ.

LAAT ZE MAAR LIGGEN. ZE HEBBEN
HUN LESJE WEL GELEERD.

HOEVEEL TIJD IS ER VERSTREKEN
VOOR ANEKA, ANDY EN BESSY
GEVONDEN WORDEN?

DE MANNEN
SPRAKEN OVER ONVERLATEN
DIE DE MEESTER AANVIELEN.
WAREN HET ECHT MIJN NIEUWE
VRIENDEN?

IK KAN HEN
HIER NIET ZOMAAR ACHTER-
LATEN.

ER IS AL
GENOEG ONRECHT-
VAARDIGHEID GEBEURD
VOOR EEN DAG.

RAMON!
BEN IK BLIJ
OM JOU TE
ZIEN.

JULLIE ZIJN EERG TOE-
GETAKELD. DOM OOK OM DE
MEESTER TE BEDREIGEN.

ALS IK DIE
KEREL TUSSEN MIJN
VINGERS KRIJG, IS HIJ
NOG NIET JARIG. LEUKE
BAAS HEB JIJ.

HIJ IS ONRECHT-
VAARDIG. IK GING
HEM VRAGEN OM
MORGEN THUIS
TE BLIJVEN. IK
WIL TROUWEN ...
MAAR HIJ
WEIGERDE.

ONGEHOORD! WAT WIL
JE NU GAAN DOEN?

TOCH
TROUWEN...

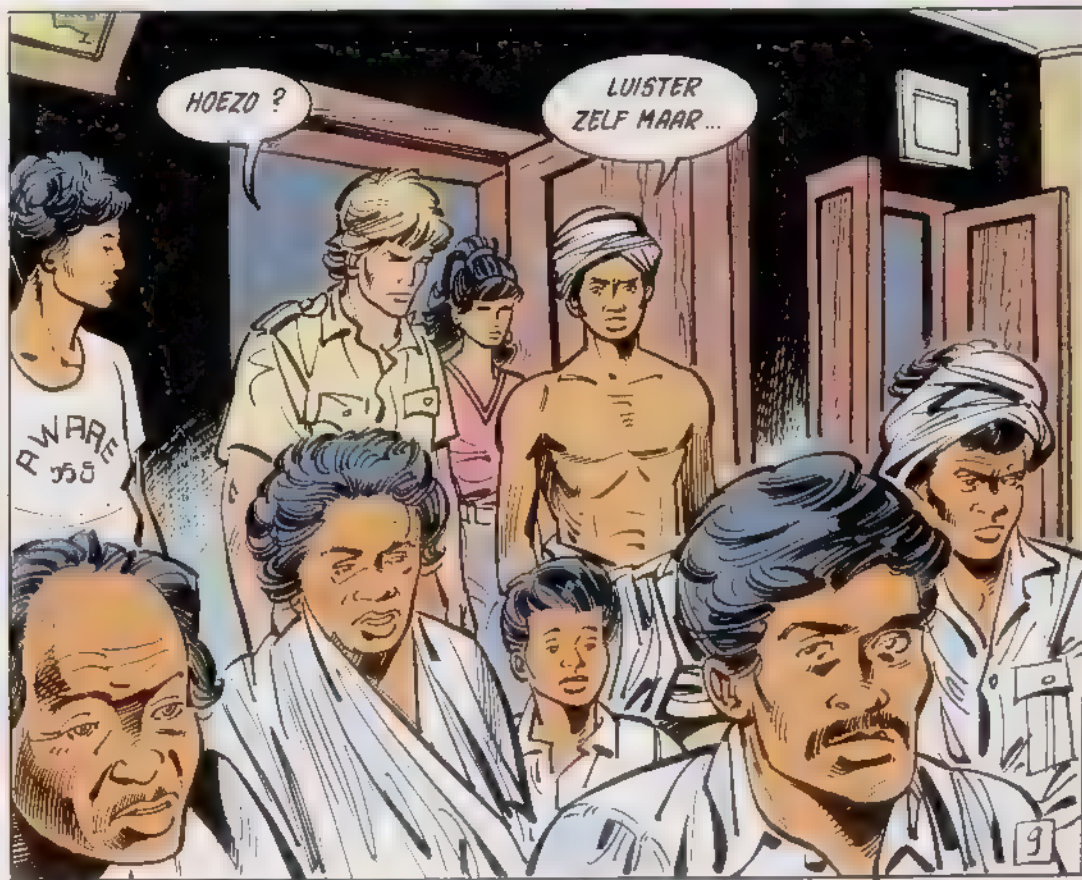
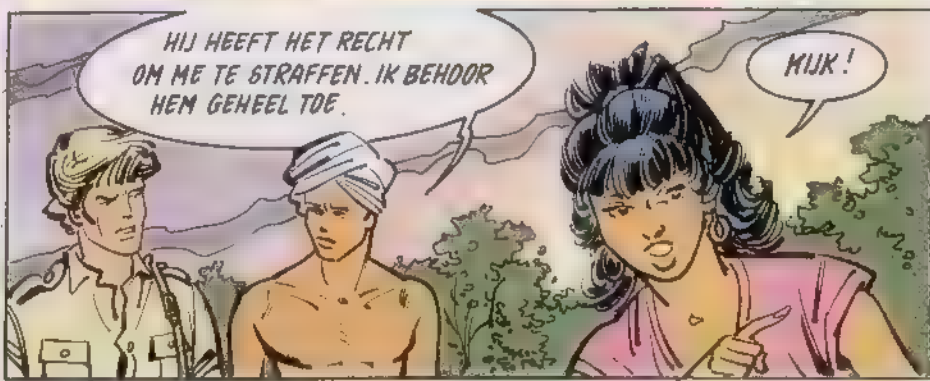

... EN ME DE
WRAAK VAN DE MEES-
TER OP DE HALS
HALEN.

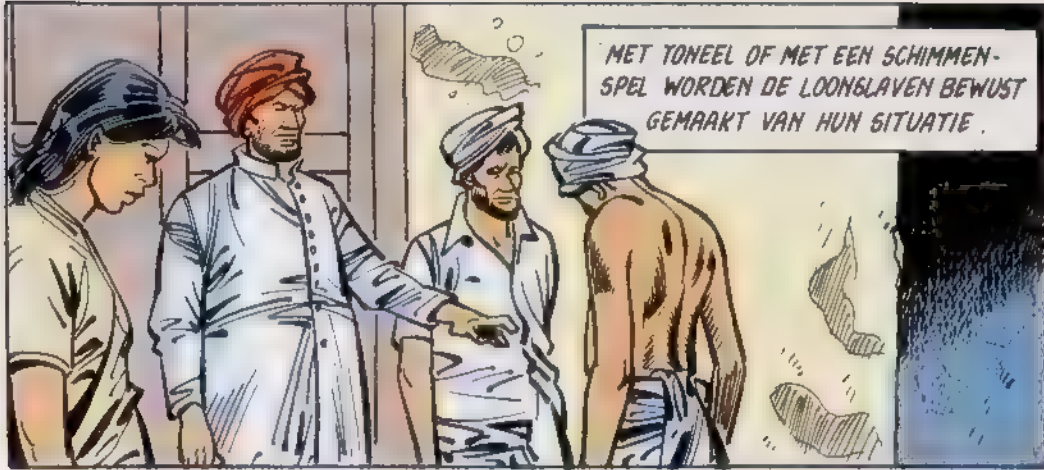

WEET JE WAT ? WIJ
BLIJVEN IN DE BUURT. ALS
HIJ OOK MAAR EEN VINGER HAAR
JOU OF JE BRUID DURFT
UIT TE STEKEN DAN...

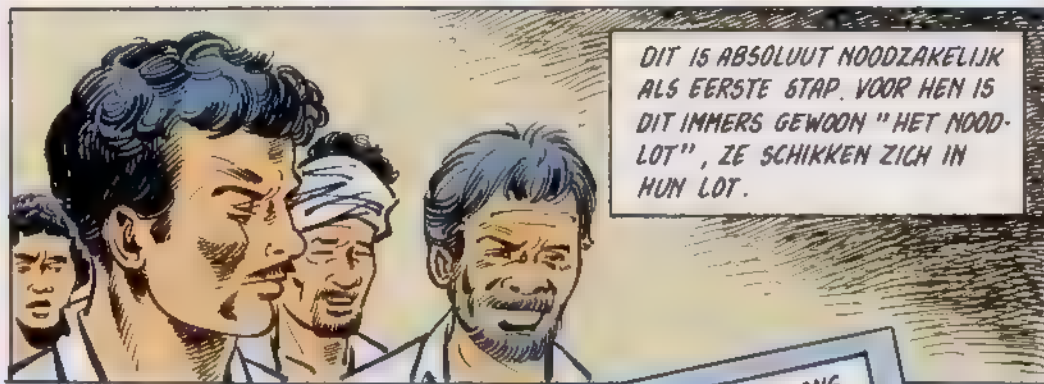

AWARE VERWIJST NAAR HET DOEL VAN DE ORGANISATIE :
" WELFARE THROUGH AWAKENING & AWARENESS ".

MET TONEEL OF MET EEN SCHIMMEN-
SPEL WORDEN DE LOONSLAVEN BEWUST
GEMAAKT VAN HUN SITUATIE .

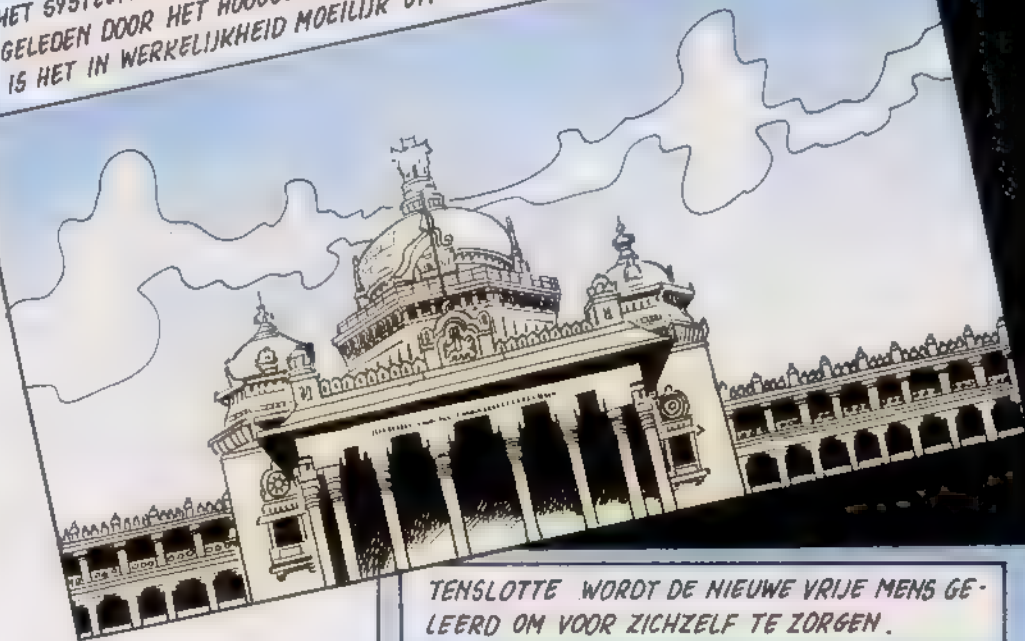

DIT IS ABSOLUUT NOODZAKELIJK
ALS EERSTE STAP. VOOR HEN IS
DIT IMMERS GEWOON "HET NOOD-
LOT", ZE SCHIKKEN ZICH IN
HUN LOT.

PAS ALS HET ABSURDE VAN HET SYSTEEM
TOT DE LOONSLAVEN IS DOORGEDRONGEN,
KAN GEDACHT WORDEN AAN HET ECHT
GAAN UITLEGGEN VAN DE WETTELIJKE
SITUATIE .

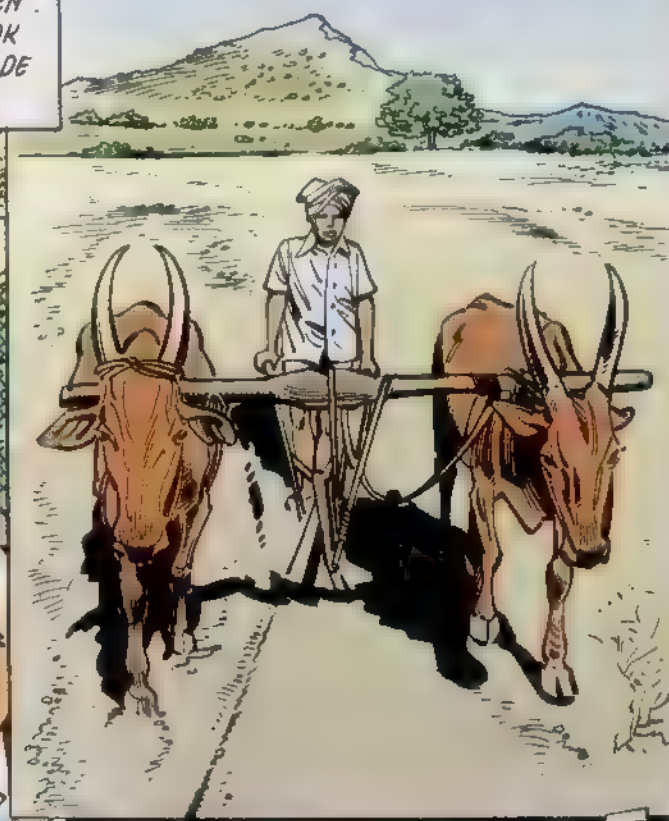
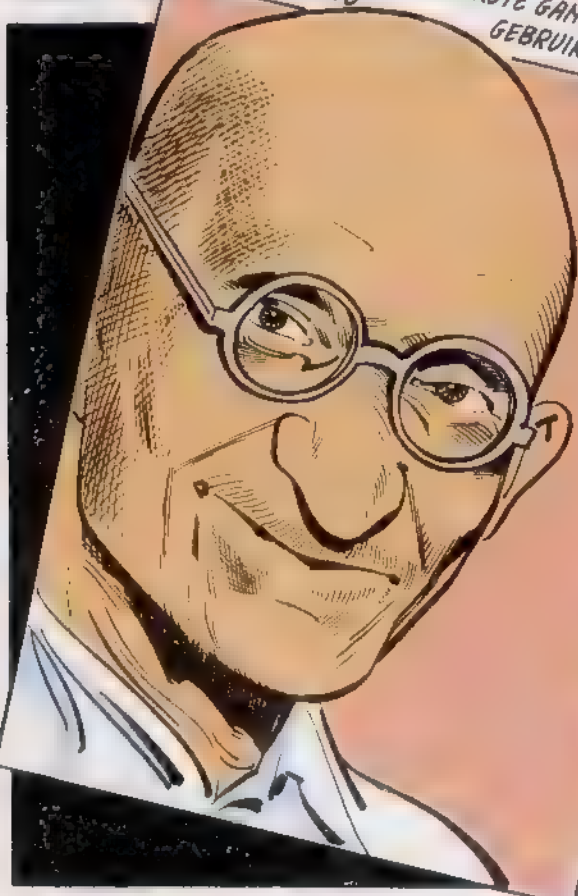
HET SYSTEEM VAN DE LOONSLAVEN, DAT WID VERBREID WAS WERD REEDS LANG
GELEDEN DOOR HET HOOGSTE GERECHTSHOF IN NEW DELHI VERDOORDEELD. TOCH
IS HET IN WERKELIJKHEID MOEILIK UIT TE ROEIEN .

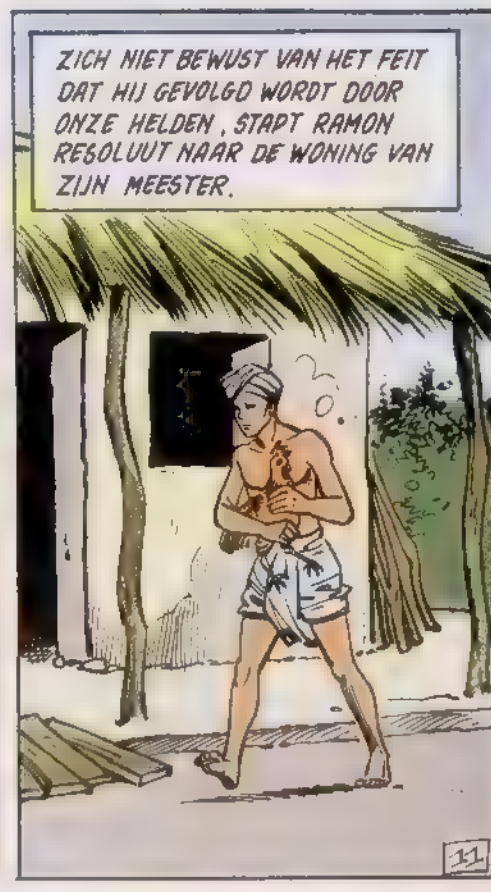
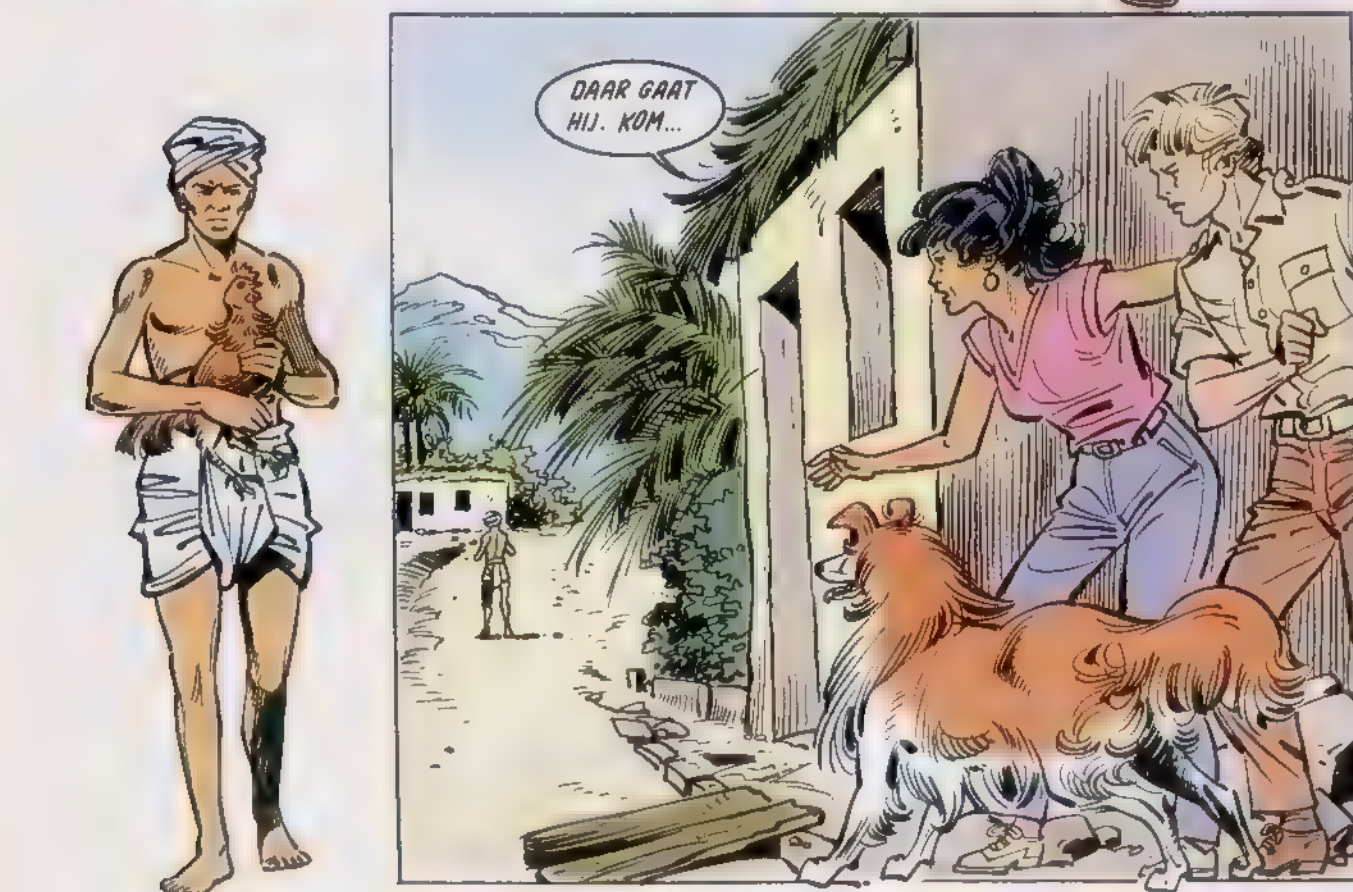
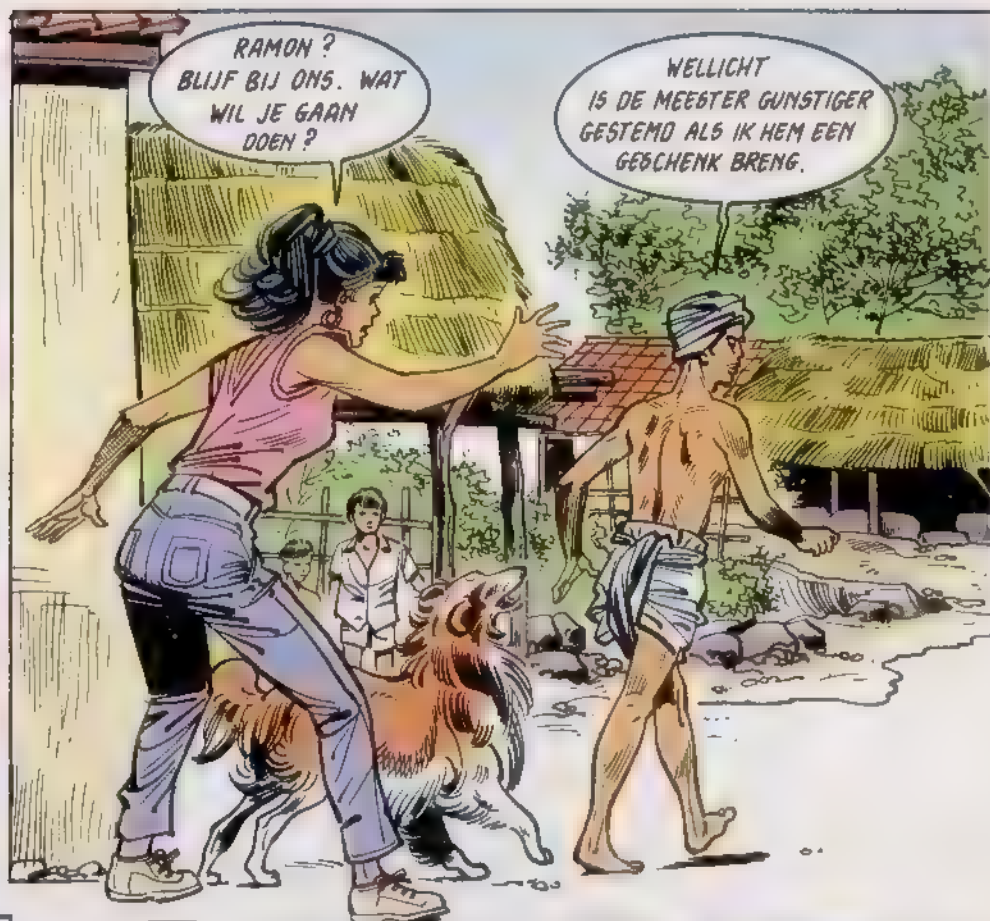
TENSLOTTE WORDT DE NIEUWE VRIJE MENS GE-
LEERD OM VOOR ZICHZELF TE ZORGEN .

IN NAVOLGING VAN DE GROTE GANDHI WORDT
NOODIT GEWELD
GEBRUIKT.

ER WORDT VEELEER GESPECULEERD
OP DE KRACHT VAN DE MASSA OM
DE "MEESTER" TE OVERTUIGEN .
DESHOODS KOMT AWARE OOK
MET GELD OVER DE BRUG OM DE
LOONSLAVEN VRIJ TE KOPEN .

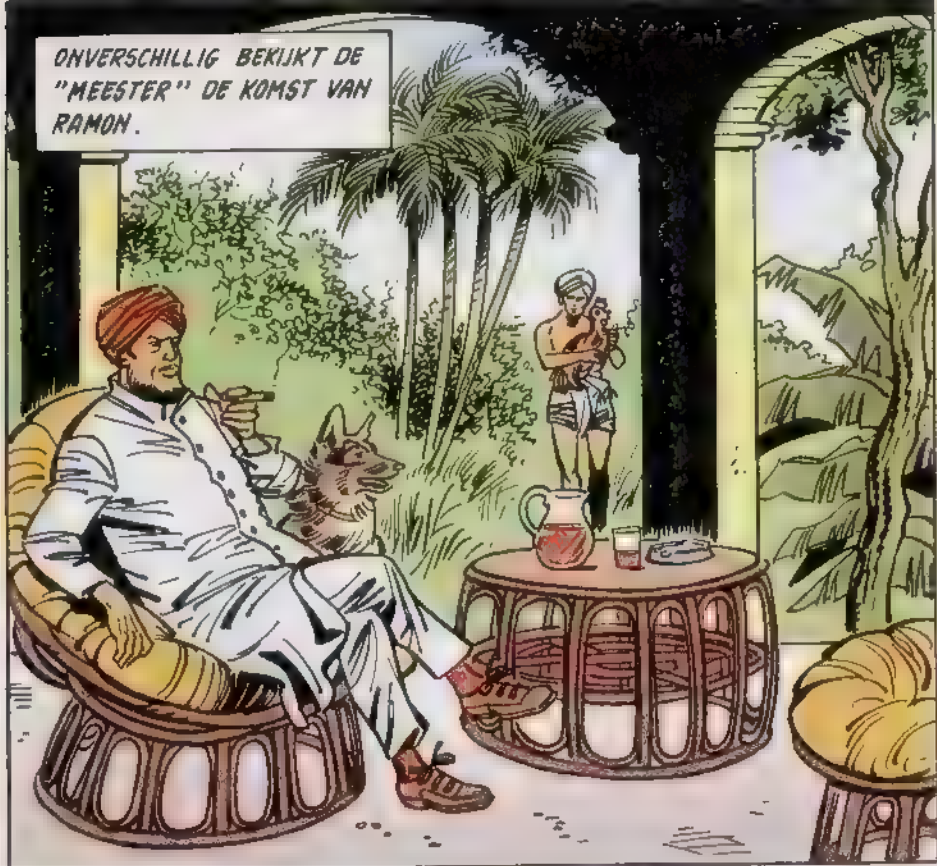

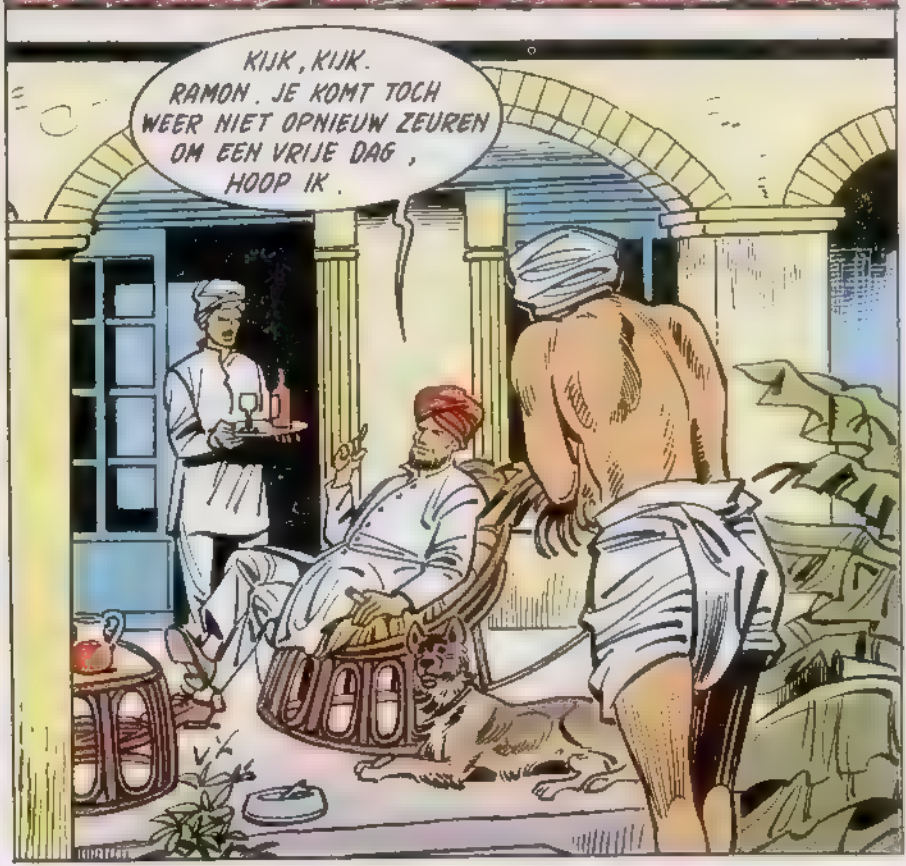

ONVERSCHILLIG BEKIJKT DE
"MEESTER" DE KOMST VAN
RAMON.

KIJK, KIK.
RAMON. JE KOMT TOCH
WEER NIET OPNIEUW ZEUREN
OM EEN VRIJE DAG,
HOOP IK.

IK HEB EEN
GESCHENK BIJ ME.

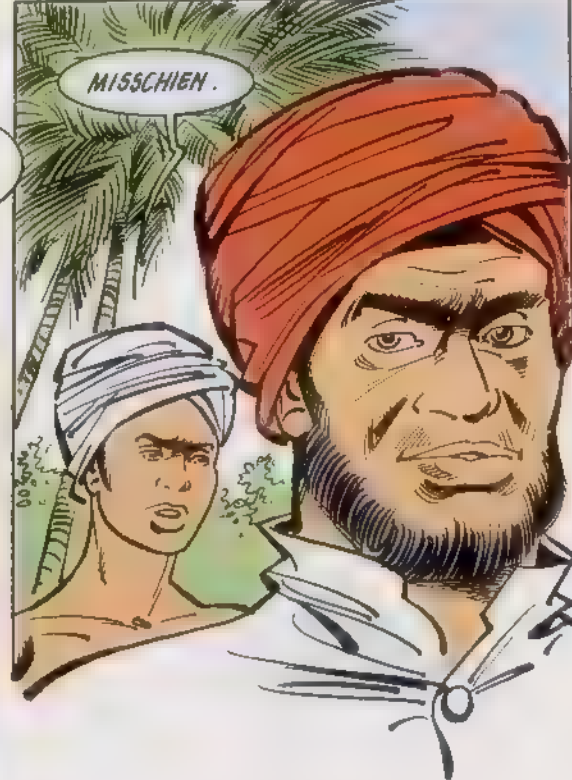

TROUWEN?
JE HEBT NIET
EENS GELD.

MISSCHIEN...
MISSCHIEN KUNT
U ME GELD LENEN.

MISSCHIEN.

IK HOU ERG
VEEL VAN HAAR. IK
WIL MET HAAR
TROUWEN.

DE SCHOFT SPEELT KAT
EN MUIS MET RAMON!

ALS HIJ NOG
MEER GELD LEENT, ZIT HIJ
NOG STEVIGER IN DE WURGGREEP
VAN DIE POTEN-
TAART.

JIJ DAAR! JE WEET
DAT JE GEEN RECHTEN KUNT LATEN
GELDEN OP DEZE MAN! OPGEEN
ENKELE VAN JE LOON-
SLAVEN!!

LUISTER NAAR ME, ZEG IK JE ! HET BONDDE LABOUR (*) WERD AFGESCHAFT IN 1972 ! DAT IS BIJNA TWINTIG JAAR GELEDEN !!

ALWEER JIJ ?
SCHEER JE WEG. JE VER-
VEELT ME.

* DE OFFICIËLE ENGELSE
BENAMING VOOR HET WERKEN
ALS LOONSLAAF.

RAAK DE MEESTER NIET
AAN

LAAT ME LOS.

JOU KAN
IK ERGENS NOG
BEGRIIPEN...

MAAR JIJ ? JE HEBT
TOCH GEHOORD WAT DE
SPREKERS VAN AWARE
ZEIDEN ?

LAAT ME...
IK WIL MET HAAR
TROUWEN. BEGRIJP JE
ME DAN NIET ?

AWARE ?
ZIJN DIE ONRUST-
STOKERS HIER ?
DAT WORDT UIT-
KIJKEN.

KIJK UIT WAT
JE MET RAMON DOET,
KEREL. HIJ IS ONZE
VRIEND.

ZWIJG !!

DWAAS.
JE MAAKT HET ALLEEN
MAAR ERGER VOOR
HEM.

DAN VIND
JE HET OOK WEL NIET
ERG OM MAKI LOS TE
MAKEN.

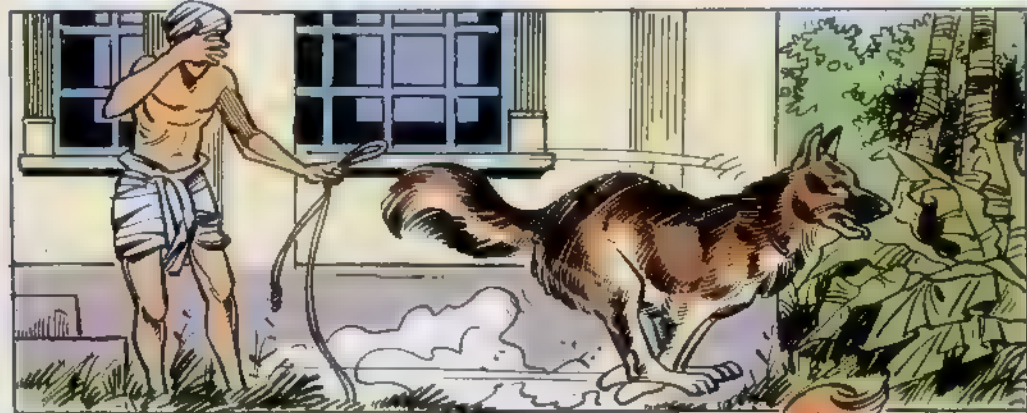
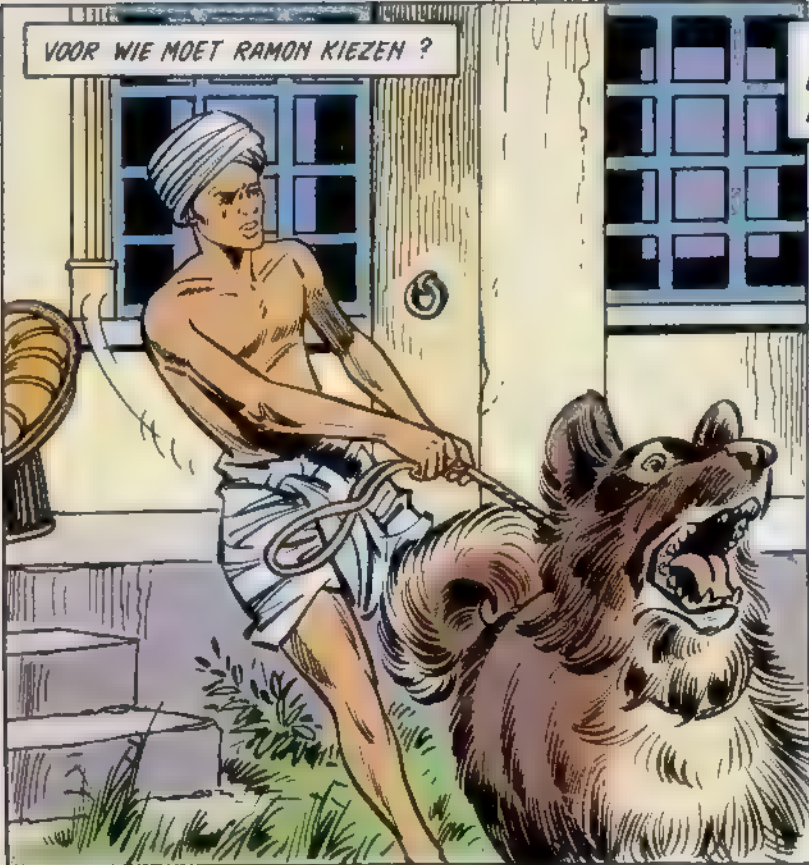
IS DAT ZO, RAMON

N...NEE

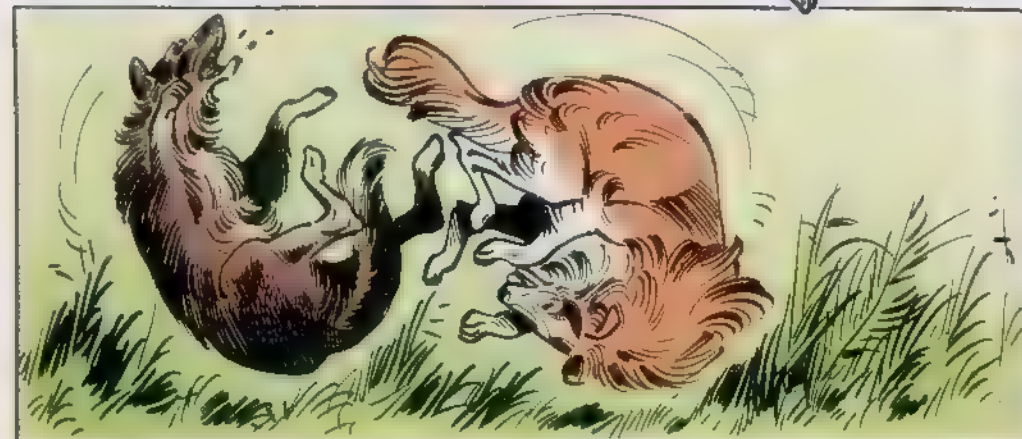
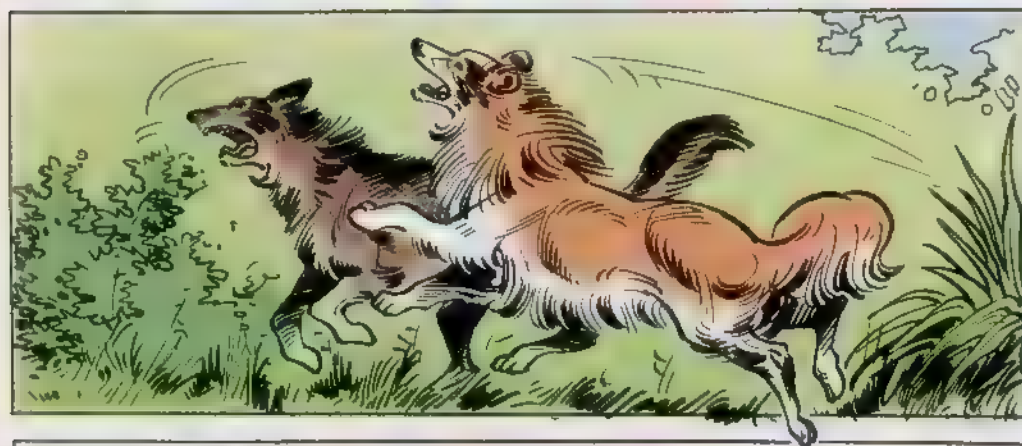
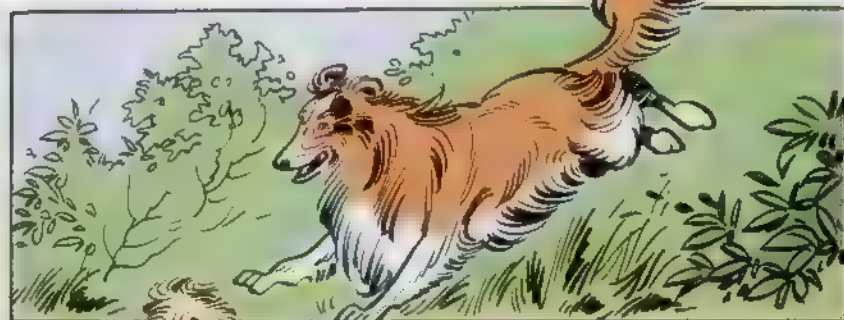
VOOR WIE MOET RAMON KIEZEN ?

VOOR ZIJN NIEUWE VRIENDEN OF VOOR...
DE MEESTER DIE ZIJN HELE LEVEN IN
HANDEN HEEFT ?

ANDY ! DIE IS
RAZEND !!

BESSY !!!

EEN HONDENGEVECHT.
LEUK.

HET IS NIET NODIG TE DODEN ALS
JE AANVALLER VERSLAGEN IS.

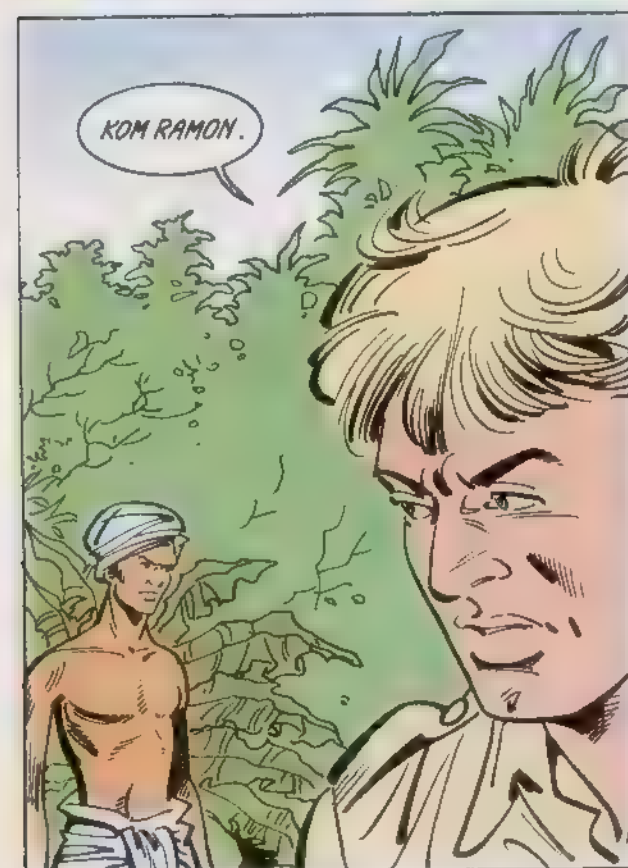
HEB JE DIT
GEZIEN... MEESTER?

DENK NA OVER WAT JE
DOET, OF OOK JIJ ZULT KRUIPEN
IN HET STOF, JANKEND ALS EEN
VERSLAGEN HOND.

ZONDER DE HEERSER OVER TELENGANA NOG EEN BLIK TE GUNNEN, VERTREKKEN ANDY,
BESSY EN ANEKA WEER NAAR HET DORP VAN RAMON.

KOM RAMON.

GA ACHTER ZE AAN. IK
WIL ALLES OVER DIE LUI WETEN.
ZE ZIJN GEVAARLIJK VOOR
ME.

VERLIEZERS KAN
IK NIET UIT-
STAAN.

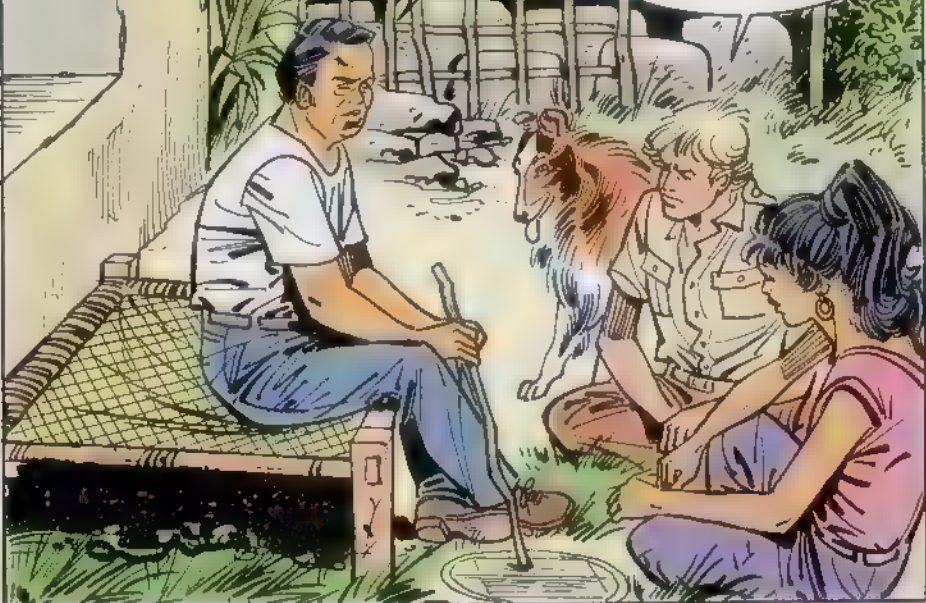
LATER...

IK HEB HET "GEVAL RAMON" EVEN NAGEVRAAGD. HIJ IS EEN TYPISCHE "LOONSLAAF". AL GENERATIES LANG IS ZIJN FAMILIE IN HET BEZIT VAN DEZELFDE EIGENAARSFAMILIE.

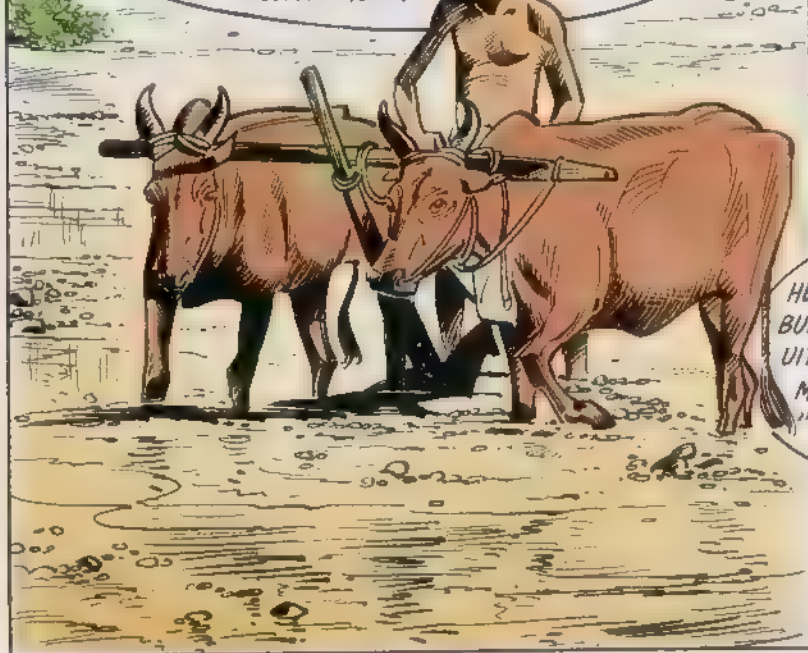
MAAR DAT IS TOCH ONMOGELIJK? IEDEREEN WORDT TOCH VRIJ GEBOREN!

DACHT JE? LUISTER... DE GROOTVADER VAN RAMON HAD OM EEN BEPAALDE REDEN - WELKE DOET ER NU AL NIET MEER TOE - EEN SOM GELD NODIG. NIET VEEL, MAAR MEER DAN HIJ ZELF BEZAT. HIJ GING DIE PAAR ROEPIES LENEN BIJ DE GROOTGRONDBEZITTER HIER. DAARDOOR "VERKOCHT" HIJ ALS HET WARE AL ZIJN AFSTAMMELINGEN.

HOE KLEIN DE SOM OOK WAS, DE INTEREST WAS VEEL TE ZWAAR OM DRAGEN. DAAR SPECULEERDE DE GRONDBEZITTER OOK OP. NADAT HIJ ALLE PERSOONLIJKE BEZITTINGEN VAN DE FAMILIE HAD AFGEGEVEN, BLEEF OPA NOG SLECHTS EEN BEZIT OVER: ZICHZELF.

OOK HET "LOON" DAT HIJ VOOR DIE ARBEID ONTVING, WAS LANG NIET VOLDOENDE OM DE SCHULD AF TE BETALEN. DAAROM MOEST ZIJN ZOON ALS HIJ OUD GENOEG WAS, MEE GAAN WERKEN... EN LATER OOK DIENS ZOON: RAMON.

MAAR DAT KAN TOCH NIET! DAT IS JE REINSTE FEODALITEIT!

OH JA? MIJN HANDEN JEUKEN OM DIE KEREL EENS HARDHANDIG AAN TE PAKKEN!

INDERDAAD. HET SYSTEEM IS ZO INGE-BURGERD DAT HET MOEILIK UIT TE ROEIEN ZAL ZIJN. MENSEN ZOALS DIE "MEESTER" STAAN STERK.

DAT DOE JE NIET. JULLIE HEBBEN JE AL TE VEEL GEMOEID.

UH?

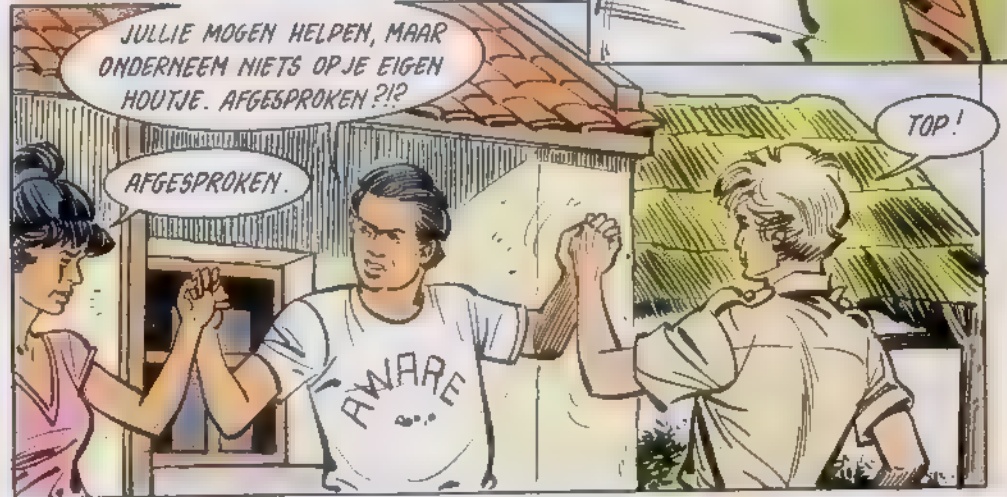
EUROPEANEN HEBBEN ZICH AL TE DIKWILS BEMOEID MET DE GESCHIEDENIS VAN INDIA. DITMAAL MAKEN WE ONSZELF VRIJ.

JULLIE MOGEN HELPEN, MAAR ONDERNEEM NIETS OP JE EIGEN HOUTJE. AFGESPROKEN?!

AFGESPROKEN.

TOP!

DIE AVOND...

DE VOORLICHTINGSCAMPAGNE HEEFT HAAR EFFECT NIET GEMIST. GEDULDIG NOTEERT DE VERANTWOORDELIJKE VAN AWARE DE GEGEVENS DIE DE ORGANISATIE EN HET DORPSHOOFD IN STAAT MOETEN STELLEN OM EEN OFFICIËLE KLACHT IN TE DIENEN.

ANEKA ... IK VOEL GEVAAR.

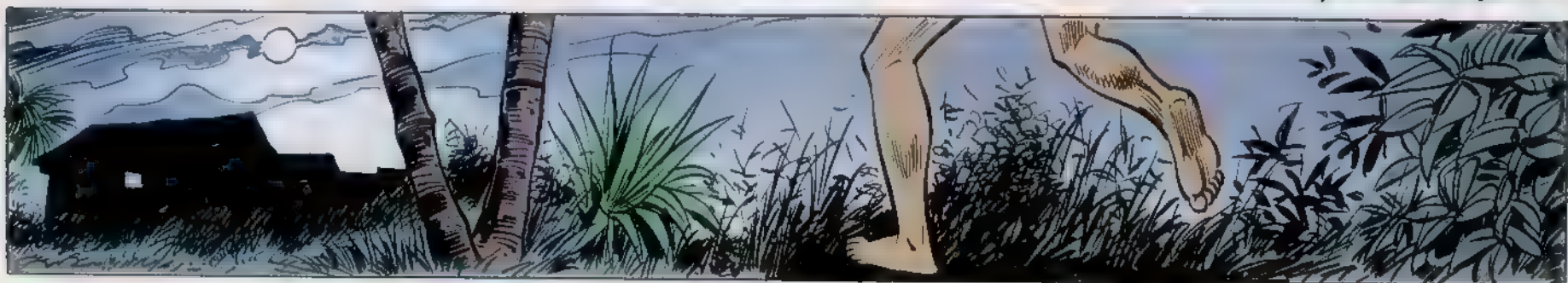
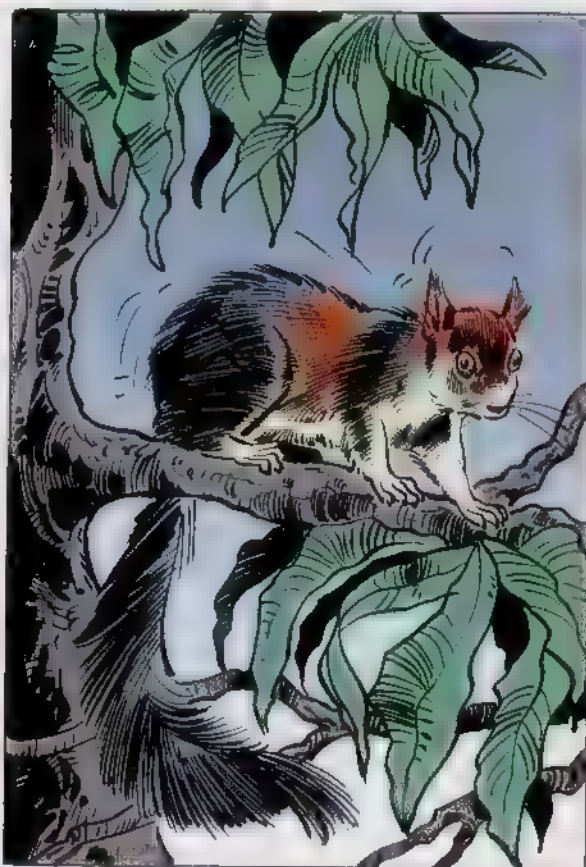
WAT DAN ?

IK WEET HET NIET, MAAR MIJN NEKHAAR GAAT ER RECHT OVEREIND VAN STAAN... IK WEET HET NIET. IK VOEL HET. EN KIJK...

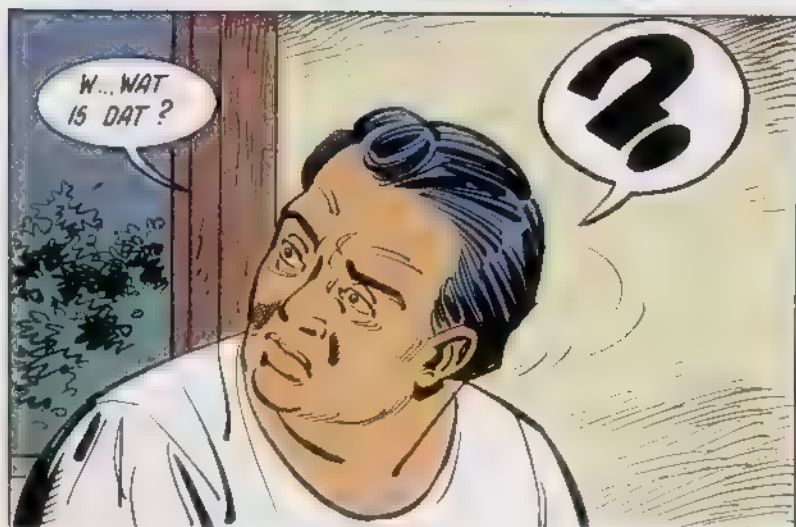

... BESSY GEEFT ME GELIJK.

W... WAT IS DAT ?

?

YAAAAA NGAAAIIII

EEN AANVAL !!

BLIJF DAAR NIET
STAAN ! DEEL WAPENS
UIT ! WE MOETEN ONS
VERDEDIGEN ! HIER,
DIT BRANDHOUT...

HIER ! AANPAKKEN ! SLA ER OP IN
VOOR ZE JULLIE TE GRAZEN
NEMEN !!

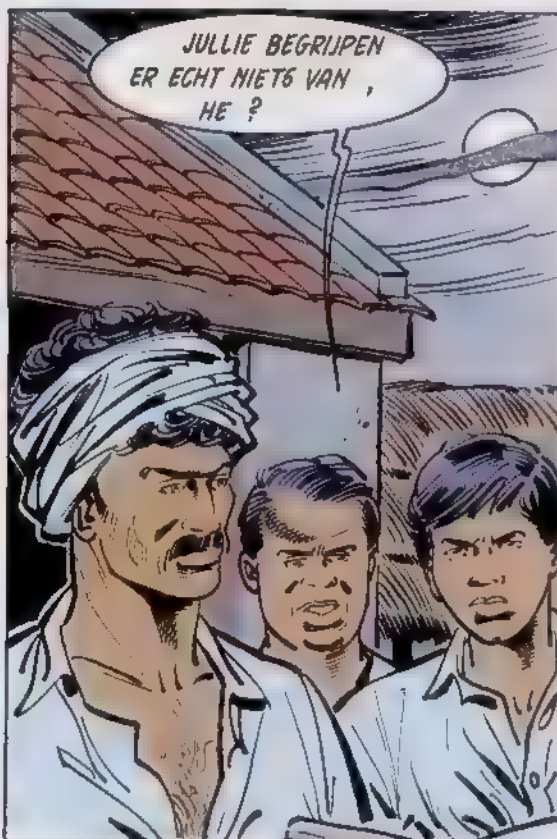
HOU ZE NOG EVEN OP
EEN AFSTAND, BESSY !!

PAS OP ! IK KEN DIE HOND !!
HIJ IS GEVAARLIJK !

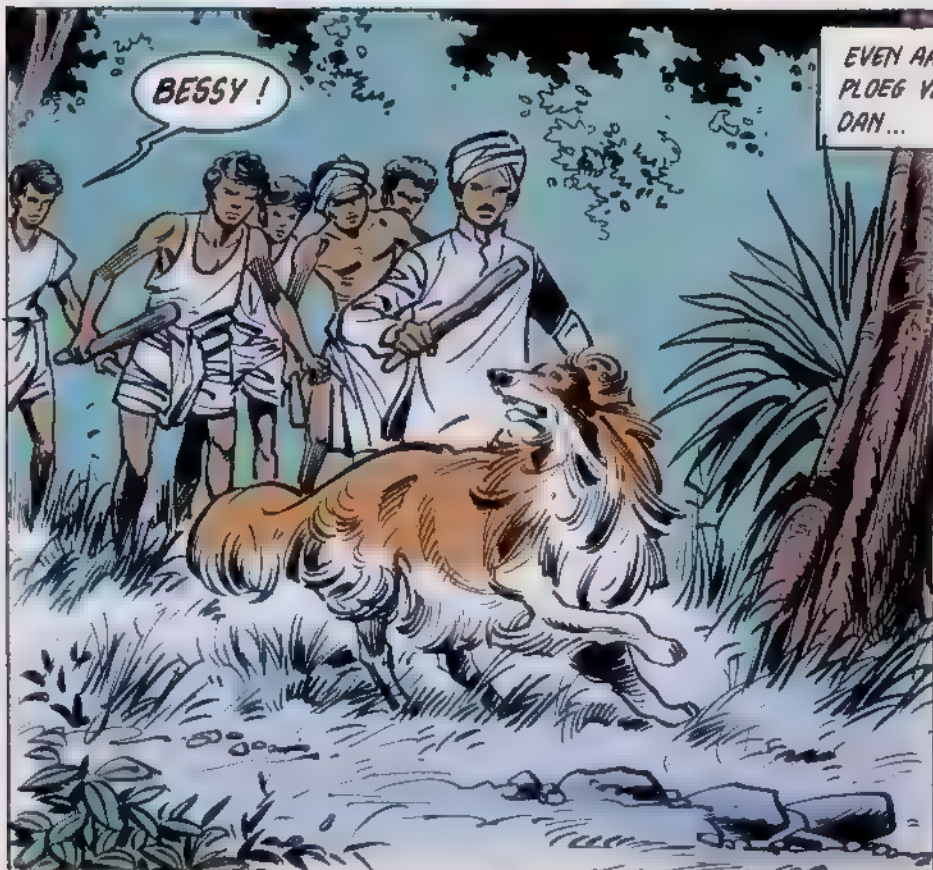
MAAR... NEEM DIE KNUPPELS TOCH
AAN. ZE SLAAN JULLIE ROT !!

JULLIE BEGRIJPEN
ER ECHT NIETS VAN ,
HE ?

DEZE MANNEN
HEBBEN HUN LOT IN EIGEN
HANDEN GENOMEN. ROEP JE
HOND TERUG... ALS JE-
BLIEFT .

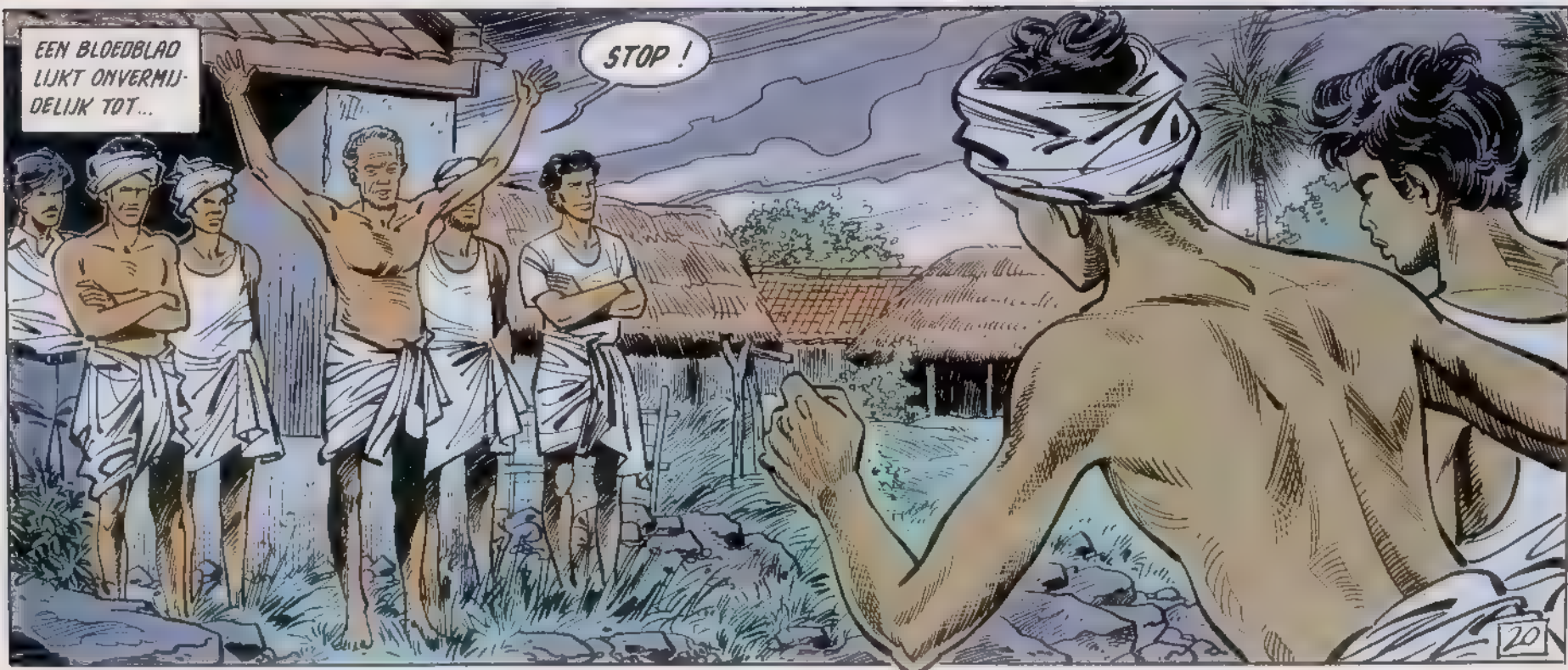
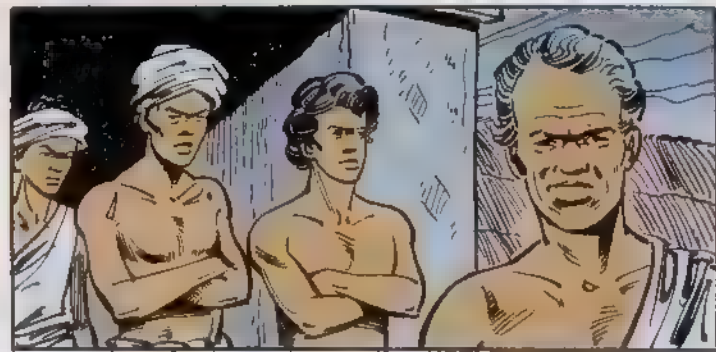
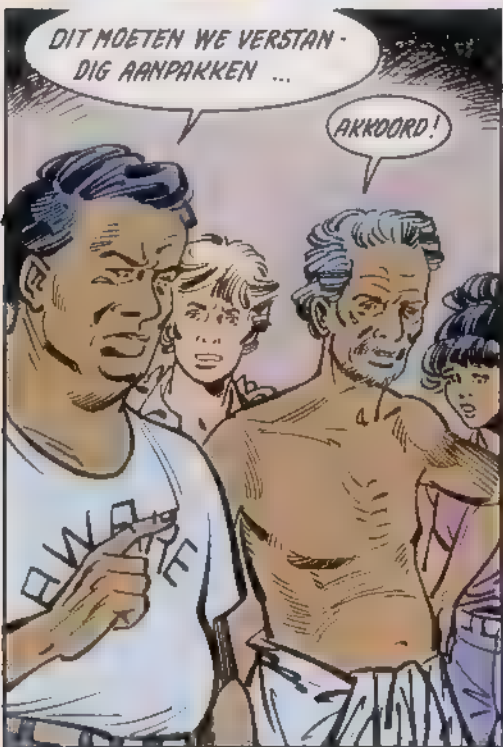
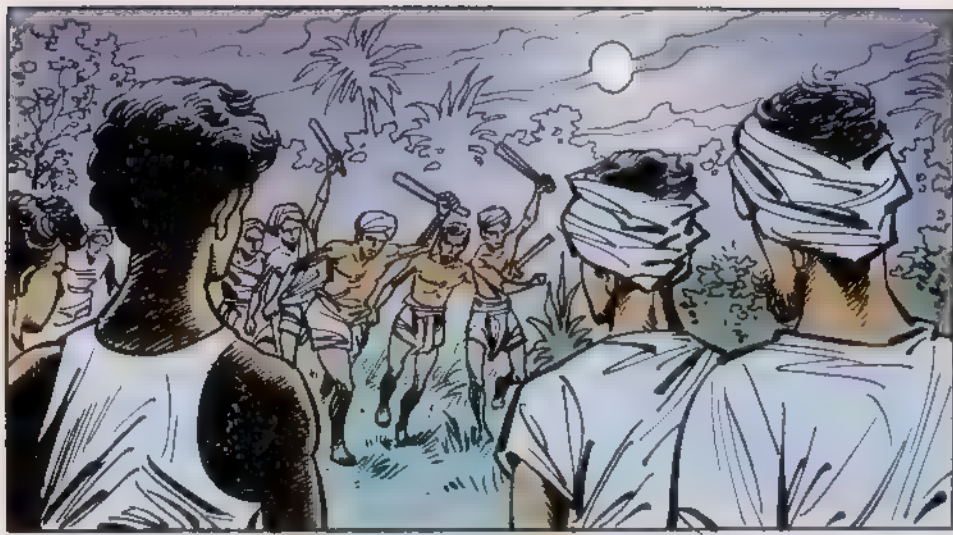

BESSY !

EVEN AARZELT DE KNOK-
PLOEG VAN DE MEESTER,
DAN...

HET VASTBERADEN GEBAAU
VAN DE DORPSOUDSTE BRENGT
DE AANVALLERS IN VERWAR-
RING.

ALS JE
MOET SLAAN VAN
JE MEESTER, RAAK
MIJ DAN ALS
EERSTE.

GA UIT DE
WEG. IK VECHT NIET
MET OUDE
MANNEN.

JE ZULT
HIER NIEMAND VINDEN
OM TEGEN TE VECH-
TEN.

HET ENIGE WAT JE
HIER KUNT DOEN, IS SLAAN OP WEERLOZE
MANNEN
DIE JE NIET ZULLEN
TERUGSLAAN.

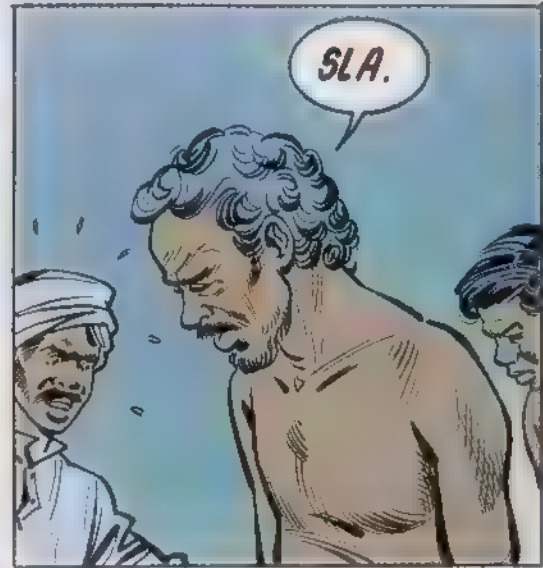
WE DOEN JE NIETS TERUG.
GA JE GANG.

LAAT JE NIET DOOR
HEN INTIMIDEREN!

SLA.

HET ZIEN VAN DE WEERLOZE MANNEN VAN
HET DORP WERK ONTWAPENEND.

STIK!

FANTASTISCH! WIJ IN HET WESTEN
KUNNEN NOG IETS VAN JULLIE
LEREN.

IETS?
VEEL, WIL JE
ZEGGEN.

MAAR DAAR HEBBEN WE HET LATER
NOG WEL OVER. GA RUSTEN, VRIENDEN. DE
POPPEN ZIJN AAN HET DANSEN. MORGEN
ZULLEN WE JULLIE HULP MEER DAN
NODIG HEBBEN.

REKEN OP
HET NATUURKOMMANDO!

DIE NACHT ZIJN ER
VELEN DIE DE SLAAP
NIET KUNNEN
VINDEN ...

MORGEN ZOU IK TROU-
WEN. MAAR IK MAG NIET
VAN DE MEESTER.

MIJN ENIGE
HOOP IS DAT DIT IETS
WORDT ... OH, INRA.
WAAROM IS ALLES ZO
MOEILIK ?

ANEKA, ALS
IK NOG OOI BEWEER
DAT WIJ BLANKEN OP MO-
REEL GEBIED HET VERST
STAAN BELDOF ME
WAT ...

EN DAT
IS ?...

DAT JE ME EEN
DREUN VOOR M'N HER-
SENS VERKOOPT.

BEZEGELD MET
EEN KUSJE !

ENKELE KILOMETERS DAAR-
VANDAAN KIJKT DE MEESTER
TOE HOE ZIJN LOONSLAAF
DIE HET TOEZICHT MOEST
HOUDEN OVER DE AN-
DEREN, DE MISLUKTE
RAID MOET BEKOPEN
MET EEN GESELING.

...HEM TOEGEBRACHT DOOR
EEN ANDERE LOONSLAAF. EEN
MEESTER MAAKT ZIJN HAN-
DEN IMMERS TOCH NIET VUIL
AAN DIT "SOORT" ?!?

DE GROND
WORDT ME HEET ONDER
DE VOETEN. IK MOET
HANDELEN. SNEL.

DE VOLGENDE
DAG ...

DIT ZIJN
DE LIJSTEN VAN
DE MANNEN DIE ONDER HET
STELSEL VAN DE "BONDED
LABOUR" VALLEN.

IK ZAL ZE
AAN DE "MEESTER" VOORLEG-
GEN EN HEM VRAGEN HEN VRIJ TE
LATEN. INDIEN HIJ WEIGERT, STAP
IK NAAR DE PLAATSELIJKE MAGI-
STRAAT OM OFFICIEEL KLACHT
IN TE DIE- NEN.

... IN NAAM
VAN HET GEHELE DORP DAT
ME OOK NU ZAL VERGE-
ZELLEN.

KIJK ...

INRA IS EEN VERSTANDIGE
VROUW. ZE HOOPT OP
EEN TOEKOMST.

INDERDAAD. HOEWEL
VROUWEN GEEN LOONSLAVEN KUN-
KEN ZIJN, MOETEN ZE TOCH IN HET
BYSTEEM WERKEN, AL WAS HET MAAR
OM IETS VOOR HET EIGEN GEZIN OP
TAFEL TE KUNNEN BRENGEN.

WE
ZOULDEN VAN-
DAG TROUWEN,
INRA.

WE HEBBEN
NOG EEN HEEL LEVEN VOOR ONS
DIT MOET GEBEUREN! AWARE
HEEFT ME OVERTUIGD.

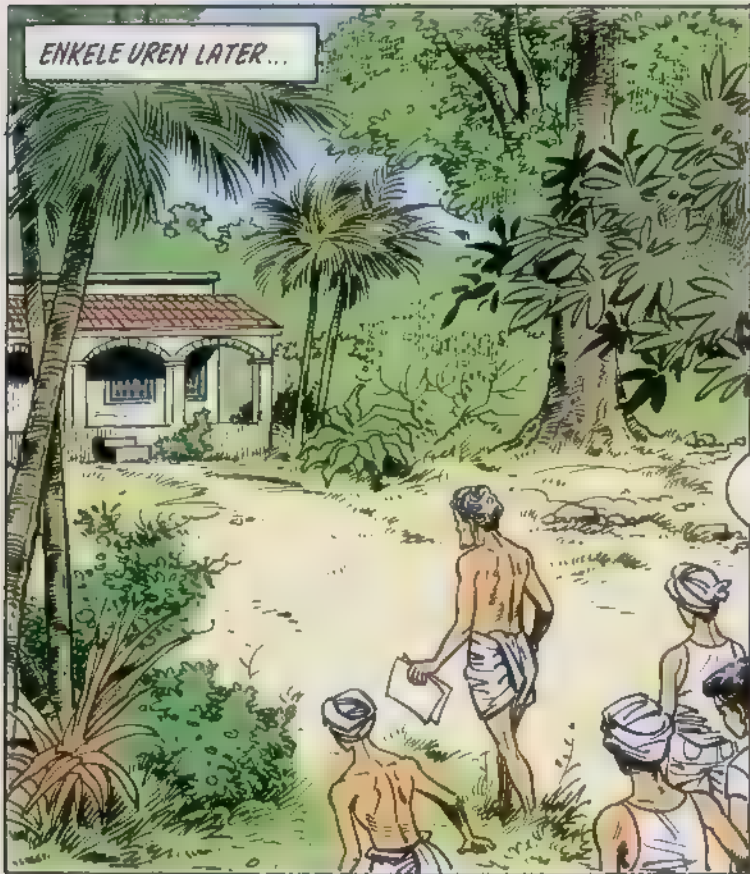
KOM MEE. IK
WEET DAT ZE HUN EIGEN
BOONTJES MOETEN DOPPEN.

MAAR HEBBEN WIJ NIET
ALLEMAAL EEN BESCHERMENGEL
NODIG ??

OF EEN TRIO
BESCHERMENGELN?

ENKELE UREN LATER...

MAAR ZE
ZIJN NIET DE
EERSTEN.

DAAR KOMEN
ZE!

HOE BEDDEL
JE?

KIJK,
ACHTER HET
RAAM AAN DE
ZIJKANT.

WIE IS DIE
MAN?

ZO TE ZIEN EEN
OF ANDERE AMBTENAAR

DAT WAS GE-
WOON TREF-
LIJK.

NIETWAAR?
U WEEET DAT
U ALTIJD WEL-
KOMT BENT IN
MIJN HUIS.

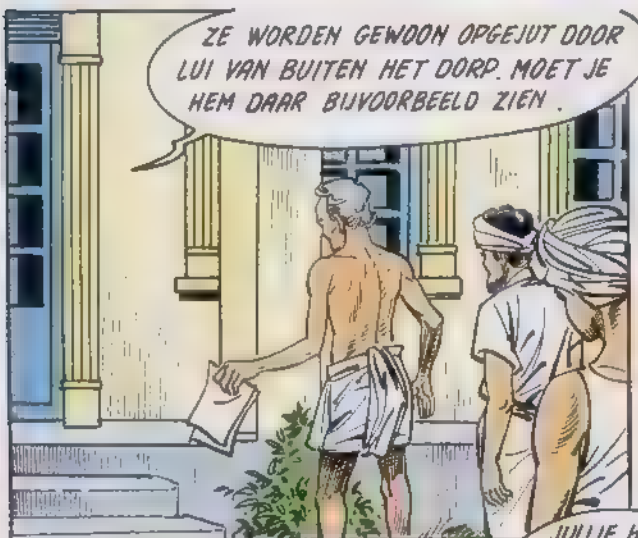
JE HOUDT HET NIET VOOR
MOGELIJK HOEVEEL PROBLEMEN
JE TEGENWOORDIG HEBT MET JE
PERSONEEL. DE ONDANKBAREN.
JE ZORGT VOOR ZE, GEEFT ZE
WERK EN WAT WILLEN ZE?
VRIJ ZIJN... ALSOF ZE
VOOR ZICHZELF ZOU-
DEN KUNNEN ZOR- GEN.
HET IDEE AL- LEEN
AL!

HET IS STEEDS FIJN OM BIJ EEN
VRIEND TE MOGEN VERTOEFEN. EEN
GOEDE MAALTIJD EN EEN GESPREK
TUSSEN GELIJKGESTEMOEN...

JE BENT HET
DUS MET MIJN
ZIENSWIJZE EENS?
MOOI ZO?

WAT WIL JE NOG
MEER?

ZE WORDEN GEWOON OPGEJUT DOOR
LUI VAN BUITEN HET DORP. MOET JE
HEM DAAR BIJVOORBEELD ZIEN.

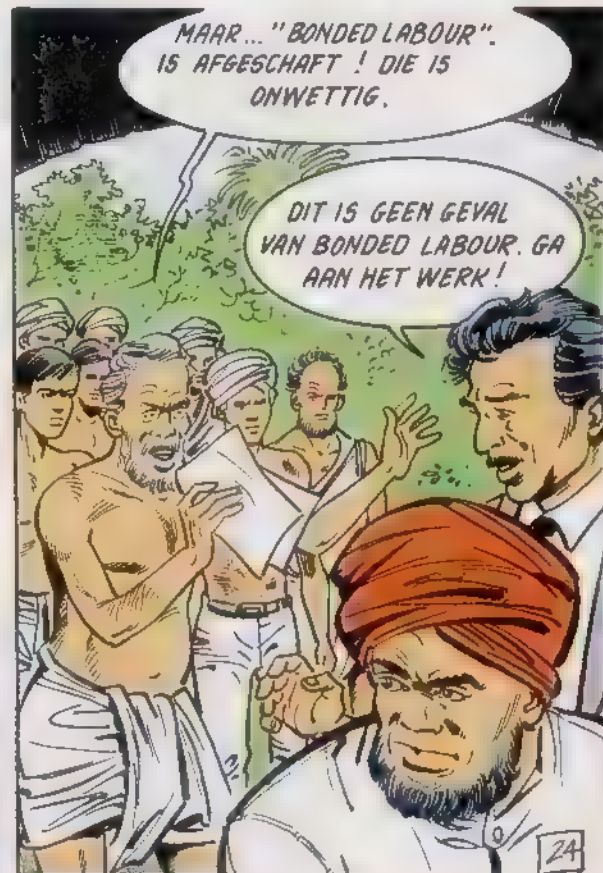
IS HET NIET
ZO?

INDERDAAD. IK HEB
DEZE ZAAK ONDER-
ZOCHT. JULLIE HEBBEN
GEEN REDEN OM TE KLA-
GEN. JULLIE HEBBEN
EEN ARBEIDSOVER-
EENKOMST EN DIE
MOET JE NALEVEN.

IN KORTE BEWOORDINGEN
MAAKT DE DORPSOUDSTE
DE EISEN VAN HET DORP
DUIDELIJK. HET ANTWOORD
IS VERRASSEND.

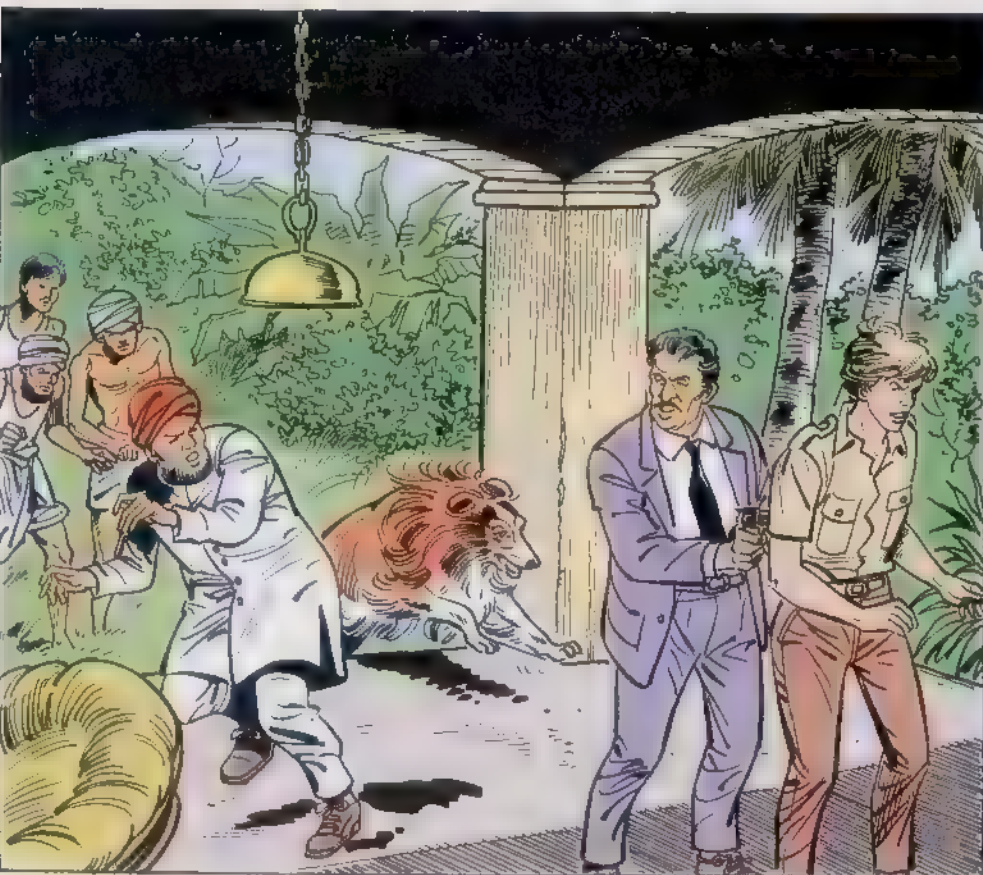
JULLIE HEB-
BEN GEEN ENKEL
RECHT. JULLIE
ZIJN MIS-
LEID.

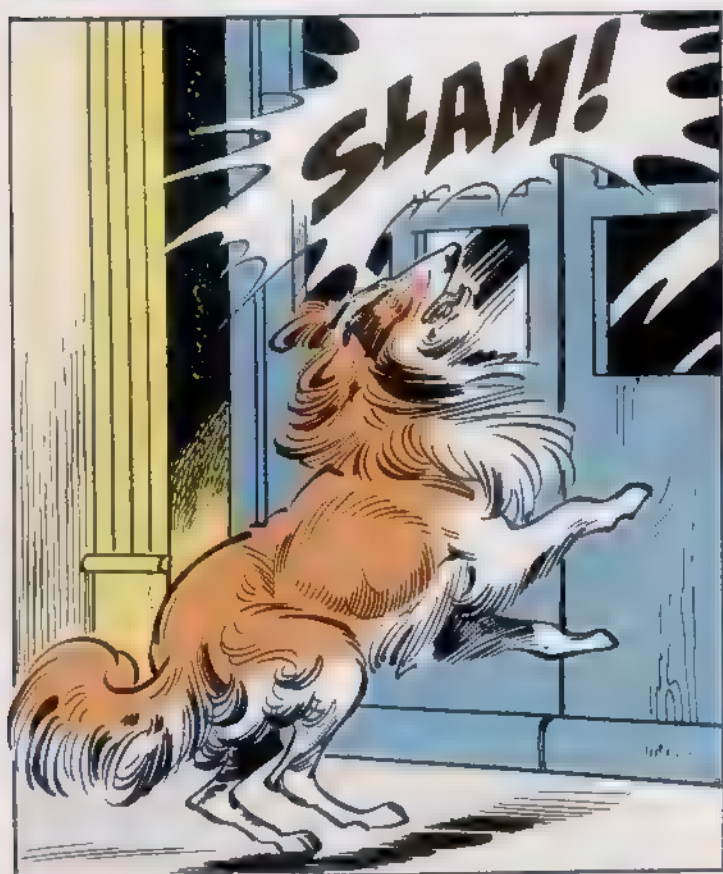
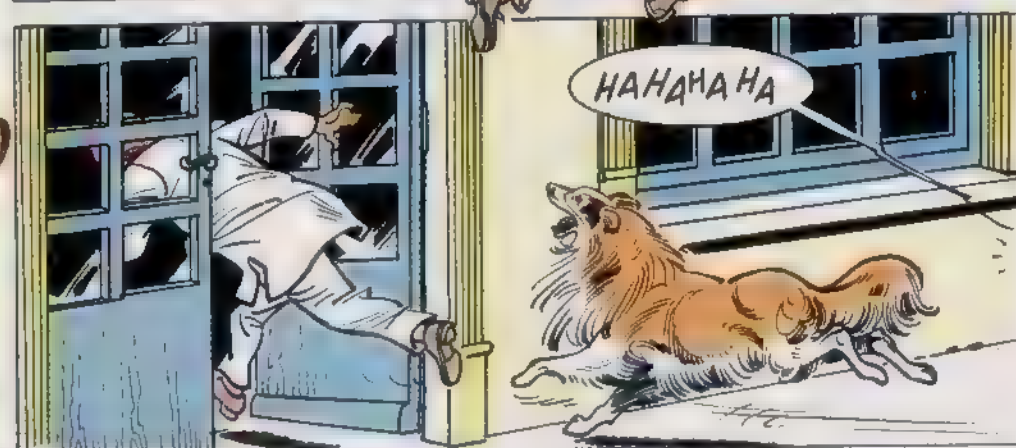
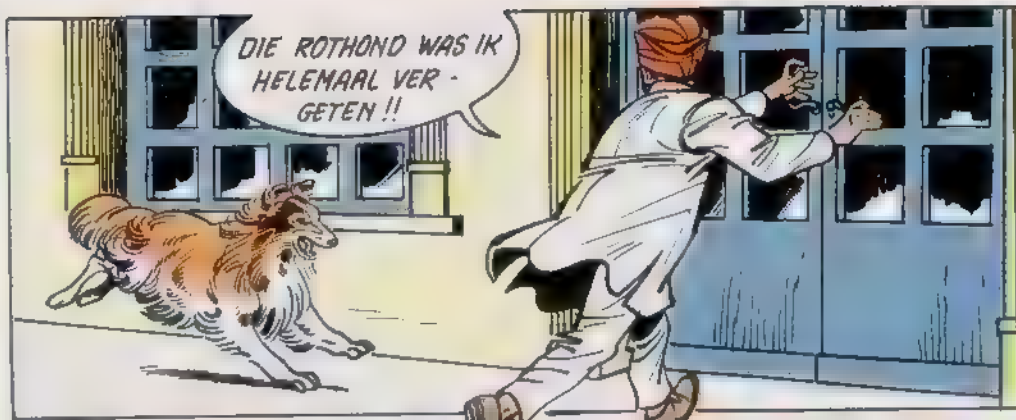
MAAR... "BONDED LABOUR".
IS AFGESCHAF! DIE IS
ONWETTIG.

DIT IS GEEN GEVAL
VAN BONDED LABOUR. GA
AAN HET WERK!

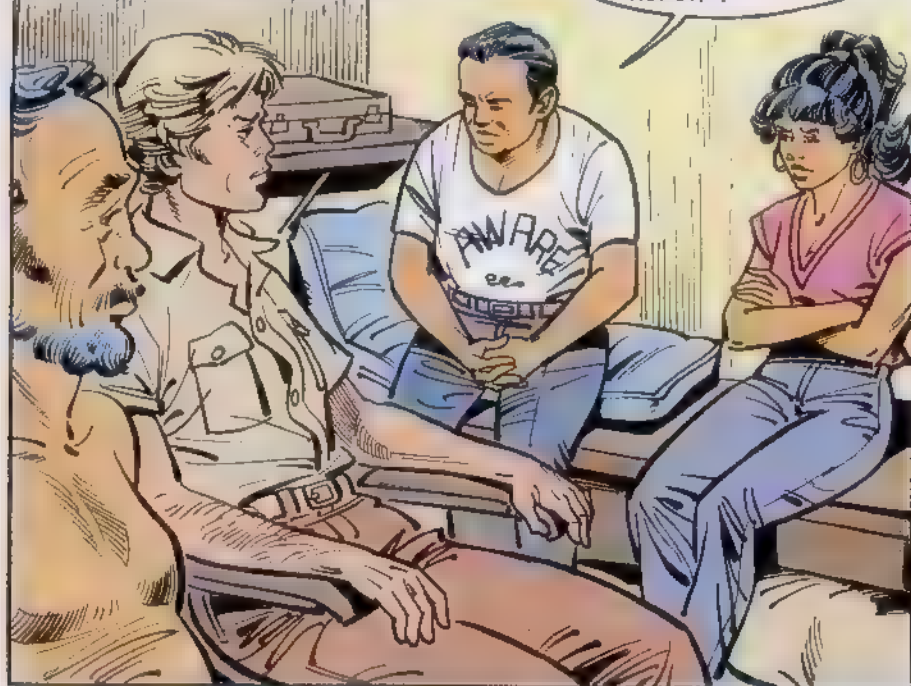

DE DORPSRAAD HEeft BESLIST DAT VAN NU AF, ALLE LOONSLAVEN HET WERK NEERLEGGEN. HET HELE DORP NEEMT HEN IN BESCHERMING.

TJA ... DIE KLEINE AMBTENAARTJES IN DIT SOORT VERAF GELEGEN STREKEN LATEN ZICH AL EENS OM-KOPEN.

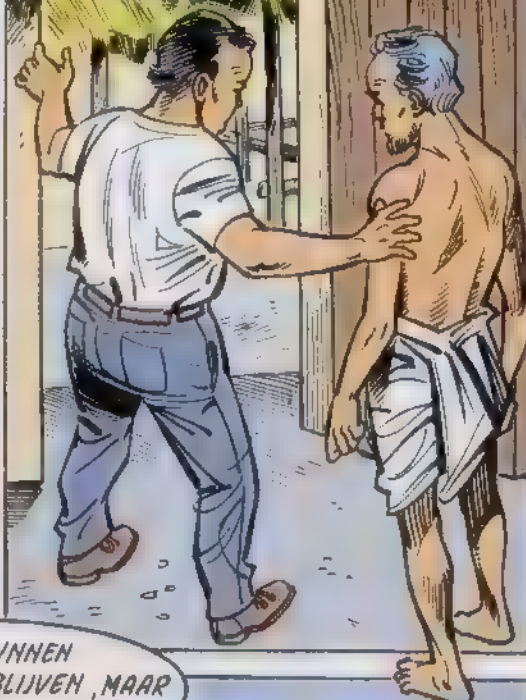

WE ZULLEN HOGEROP MOETEN GAAN. DE AMBTENAREN IN DE HOOFDSTAD ZIJN INTEGER. HUN BESLISSINGEN ZIJN BINDEND VOOR DIT SOORT ZAKEN.

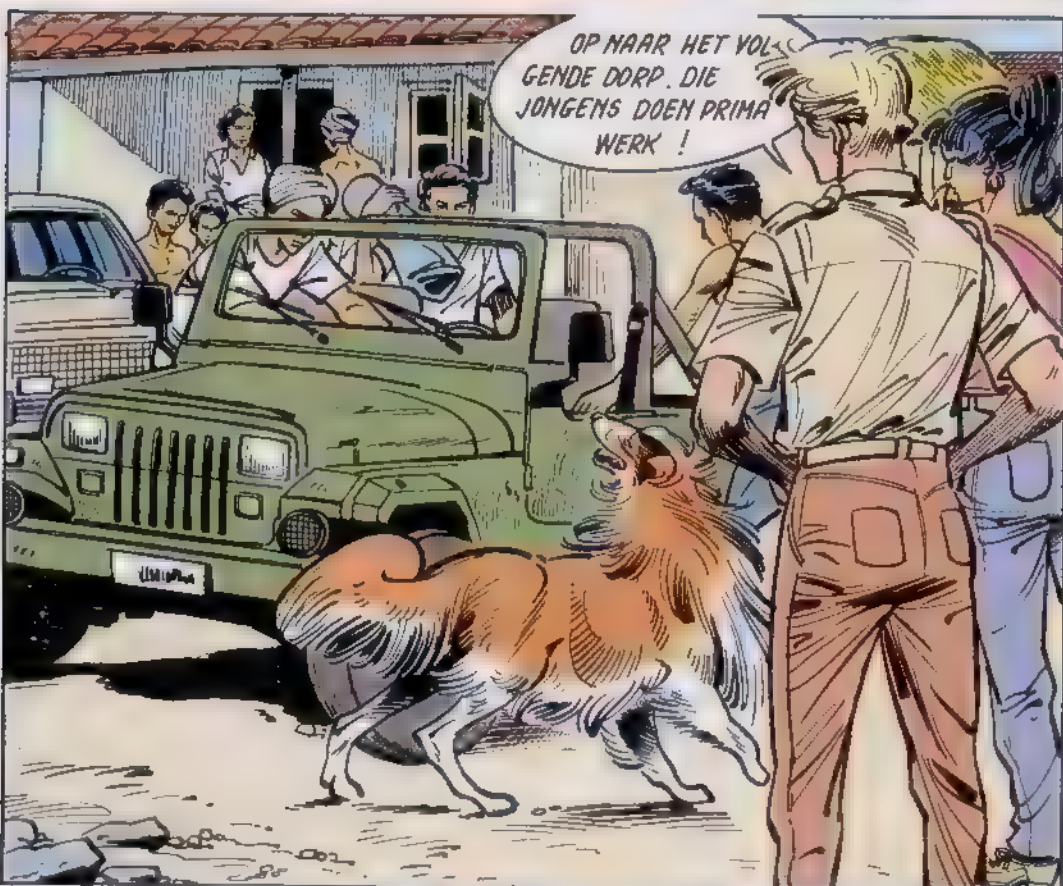

PAK SNEL EEN PAAR SPULLETTJES BIJ ELKAAR. WE GAAN OP REIS NAAR DE HOOFDSTAD!

NU DADELIJK??

OP NAAR HET VOLGENDE DORP. DIE JONGENS DOEN PRIMA WERK!

JULLIE KUNNEN GERUST HIER BLIJVEN, MAAR HOU JULLIE KALM!

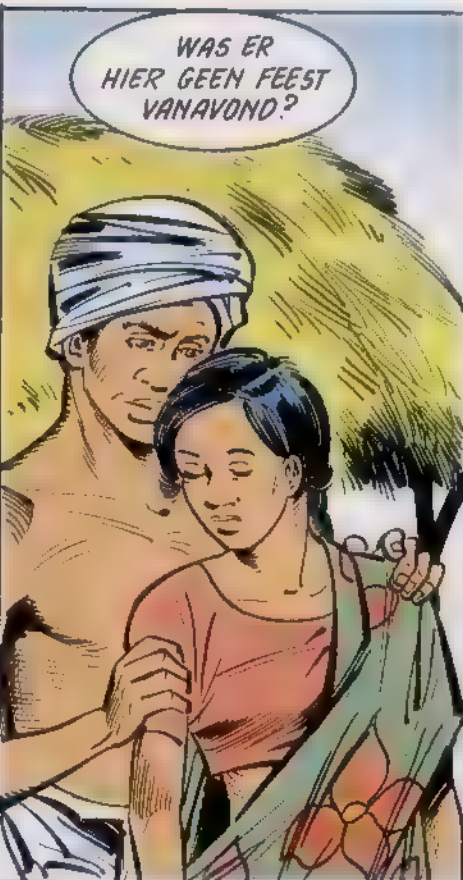

OK! DAT IS BELOOFD. WE ZULLEN 'N DOEGJE IN 'T ZEIL HOUDEN!

EN ZONDER ONS TE MOEIEN. JULLIE MISSEN TROUWENS IETS, WEET JE.

WAS ER HIER GEEN FEEST VANAVOND?

MAAK JULLIE MAAR GEEN ZORGEN. DIE TWEE DURVEN ZICH GEWOON NIET MEER TE VER-TONEN.

MAAR DAAR ZOU ANDY ZICH WEL EENS IN KUNNEN VERGISSSEN.

ZE MAKEN ONS BELACHELIJK!

HET IS DE HOOGSTE TIJD DAT HIER EENS EEN VOORBEELD GESTELD WORDT ALS WE DE TOUWTJES IN HANDEN WILLEN BLIJVEN HOUDEN.

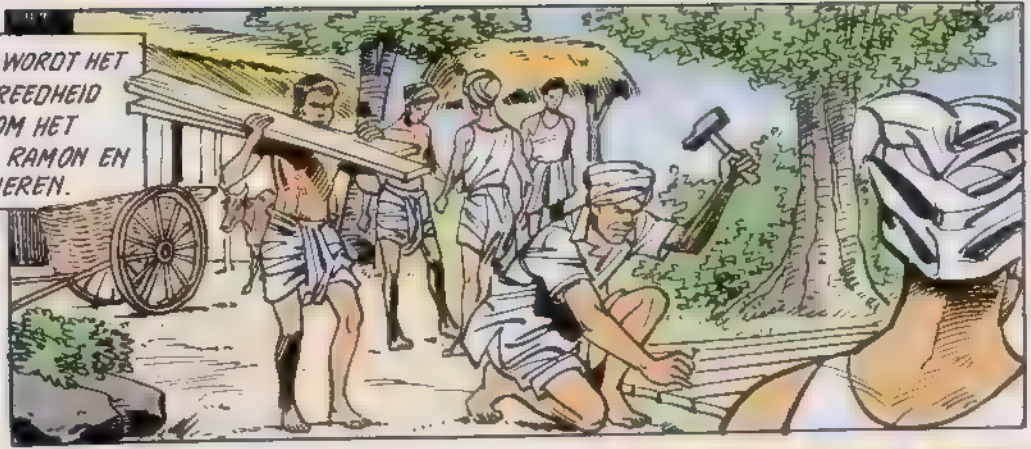

DIE RAMON. JA, DAT IS EEN GOED IDEE.

WAT IS JE PLAN? IK LUISTER...

DIE AVOND WORDT HET DORP IN GEREEDHEID GEBRACHT OM HET FEEST VAN RAMON EN INRA TE VIERN.

WAAR GAAT DIE HEEN?

WAAR VERLIEFDE MANNEN HEENGAAAN NET VOOR ZE NAAR HUN MEISJE TREKKEN.

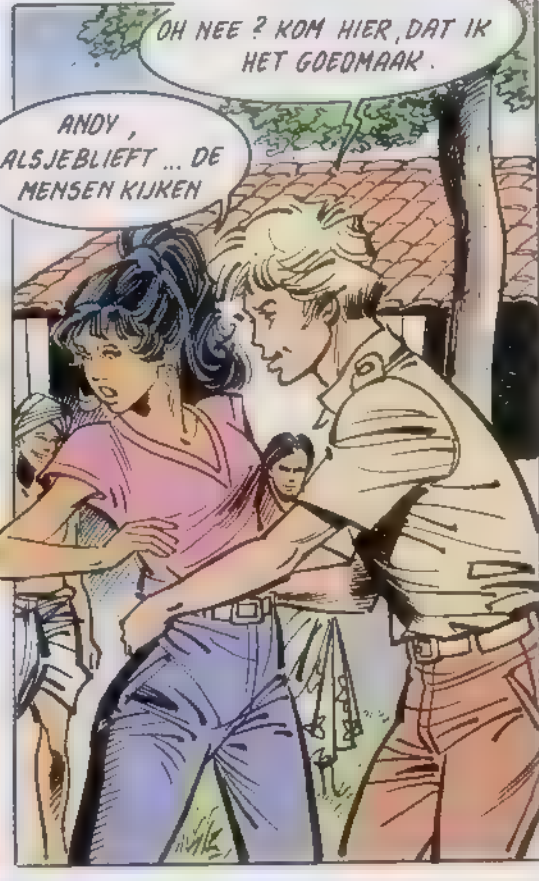
UH? IK BEGRIJP HET NIET.

UITERAARD NIET. JIJ HEBT DAN OOK NIETS ROMANTISCH IN JE.

DAN KUN JE NIET MENEN! IK, DE MEEST GEVDELIGE, DE TEDERSTE, DE LIEFSTE, DE HOPELOOST VERLIEFSTE...

OH JA? NIETS VAN GEMERKT DE LAATSTE TIJD.

OH NEE? KOM HIER, DAT IK HET GOEDMAAK.

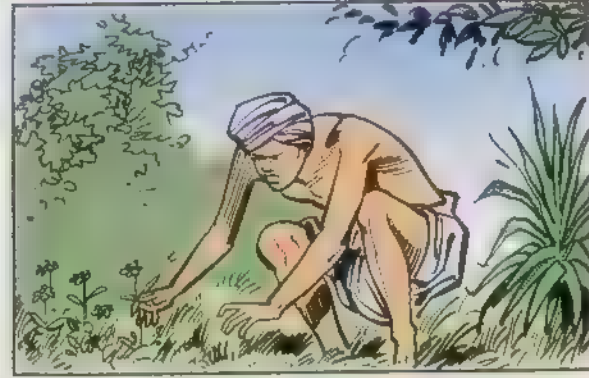
ANDY, ALS JE BLIJFT ... DE MENSEN KIJKEN

LAAT ZE! WAT IS ER MOOIER DAN EEN VERLIEFD STEL? GEEF NOU TOE!

ONDERTUSSEN VERZAMELT RAMON DE BLOEMENKRANS VOOR INRA ...

DIE DWAAS MAAKT HET ONS WEL HEEL GEMAKKELIJK.

VLEGENSVLUG WORDT
RAMON GEKNEVELD.

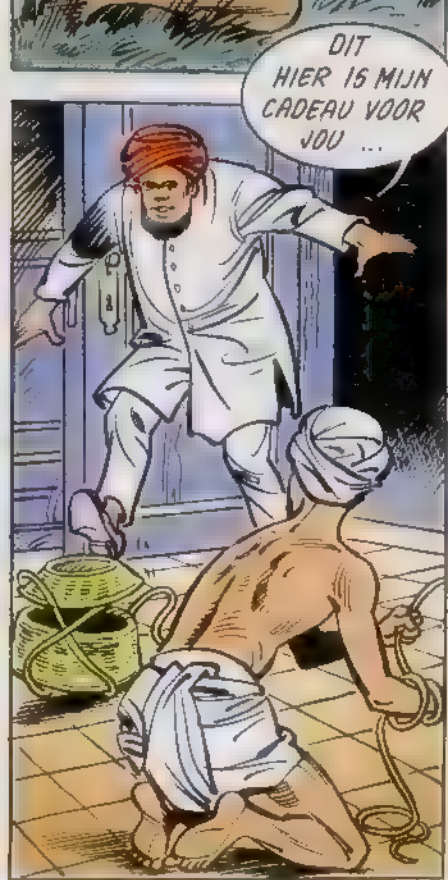
WAT WIL JE MET
HEM DOEN ?

HEM GEWOON
EENS GOED BANG MAKEN
EN WEER VRIJLATEN, ZODAT HIJ
AAN DE ANDEREN KAN VERTELLEN
WAT HEN TE WACHTEN STAAT
ALS ZE MIJ BLIJVEN
TARTEN.

EVEN LATER IN HET HUIS VAN DE
"MEESTER" ...

ZO, RAMON. HET
WAS TOCH JOUW FEEST
VANDAAG,
NIETWAAR ?

DIT
HIER IS MIJN
CADEAU VOOR
JOU ...

COBRA'S !
BRILSLANGEN ... HUN
BEET IS DODELIJK !

DIT GAAT TOCH HEUS
WEL EEN BEETJE VER !
MOORD !!

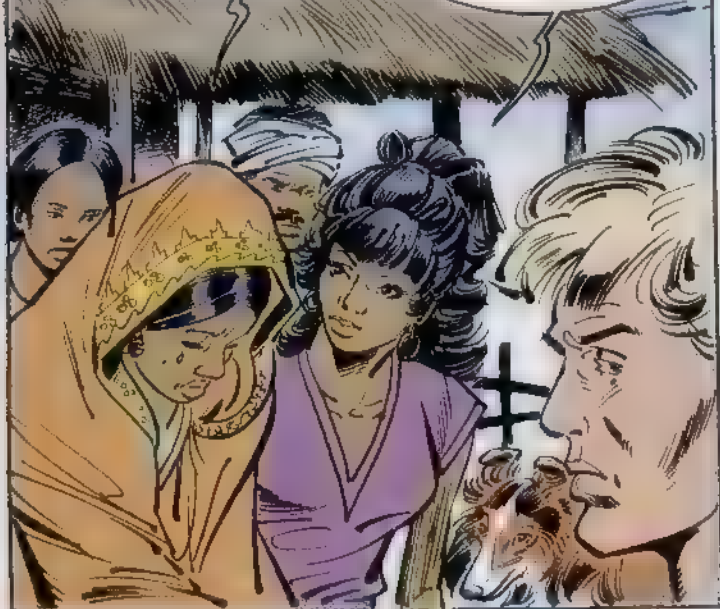
ACH WELNEE,
ALS HIJ GEWOON STILL
BLIJFT STAAN, GEBEURT
HEM NIETS.

ALS DE AVOND VALT EN RAMON NOG NIET TERUG IS, HEERST ER PANIEK IN HET DORP.

ER IS HEM
VAST IETS OVERKOMEN.
EEN WILD DIER ...OF.

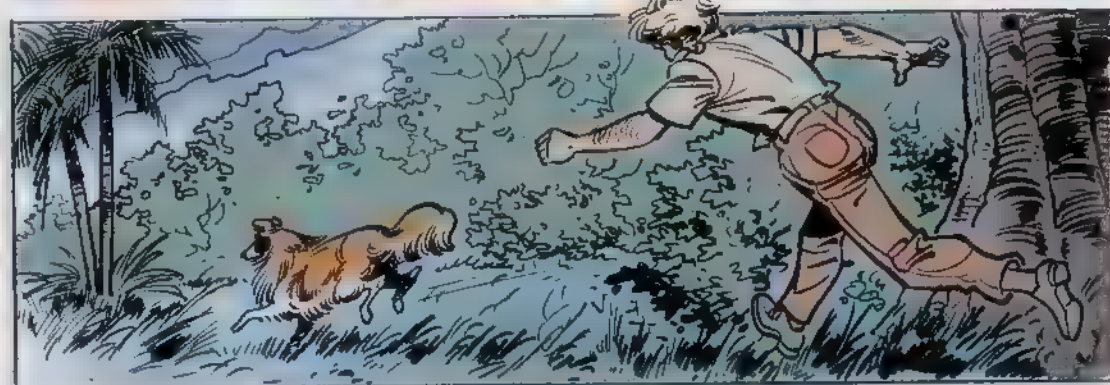
RUSTIG
MAAR ... MISSCHIE
VALT HET ALLEMAAL
NOG MEE.

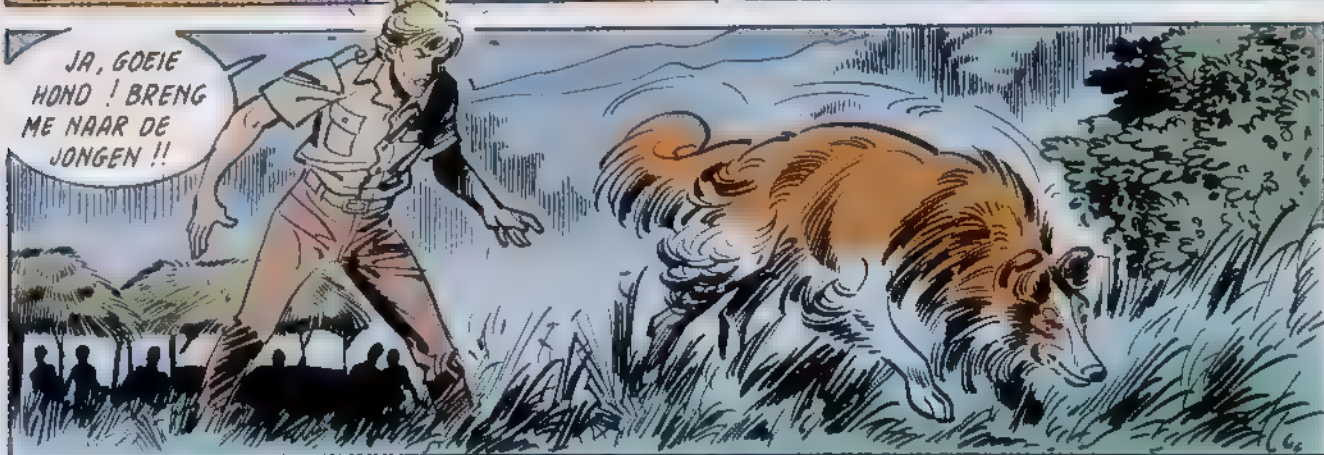
WIJ VINDEN HEM WEL VOOR
JE TERUG. RUIK,
BESSY!!

EN ZOEK !!

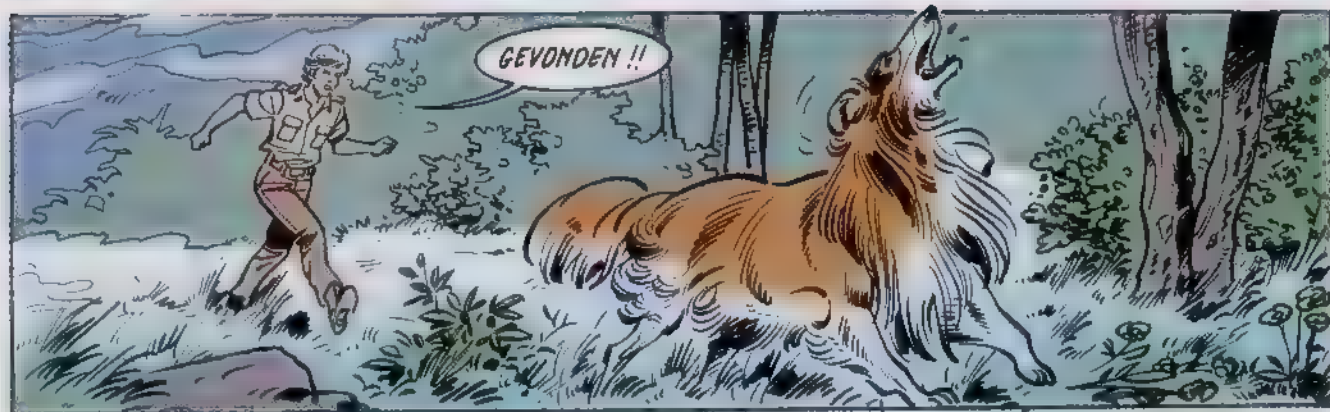
JA, GOEIE
HOND ! BRENG
ME NAAR DE
JONGEN !!

SPOREN
VAN EEN GEVECHT !
HET IS NIET MOEILIK
RADEN WIE HIER
ACHTER ZIT...

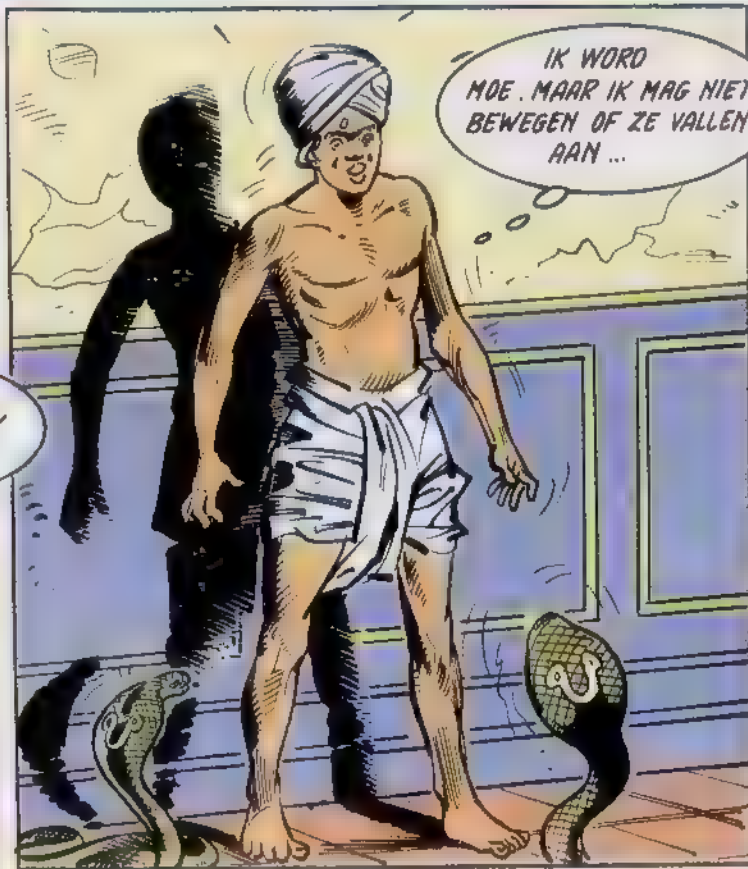
GEVONDEN !!

KOM MEE,
BESSY. NU BEN IK
HET BEU!!

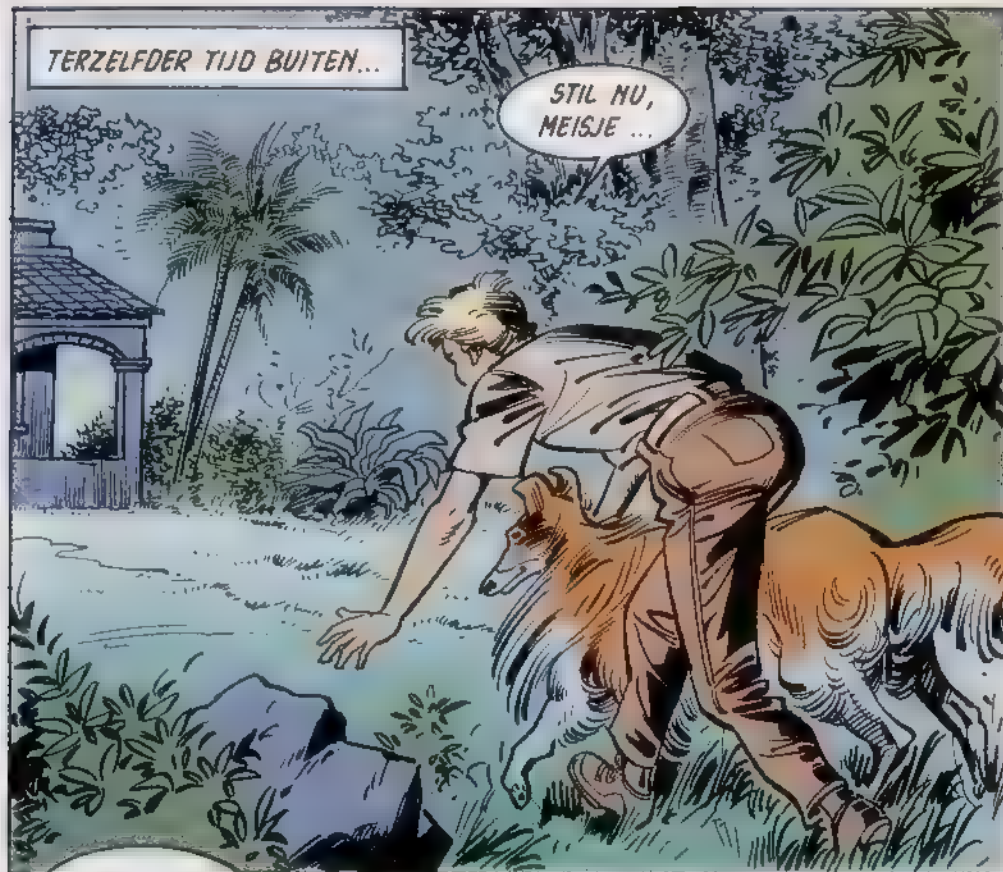
IK WORD
MOE. MAAR IK MAG NIET
BEWEGEN OF ZE VALLEN
AAN ...

OH, INRA !!

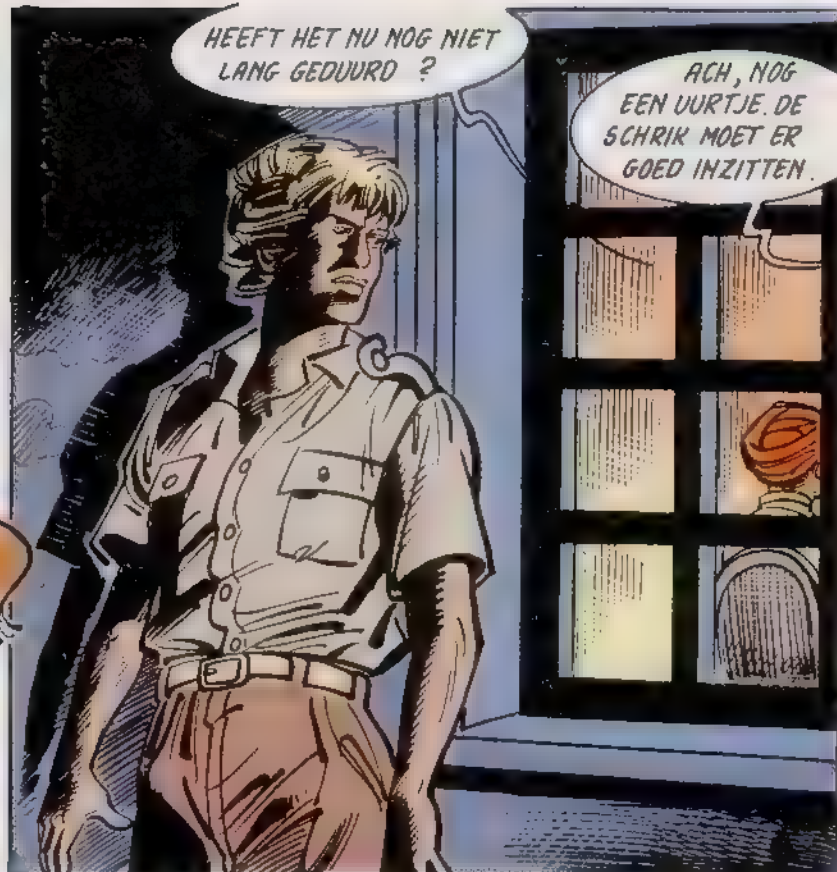

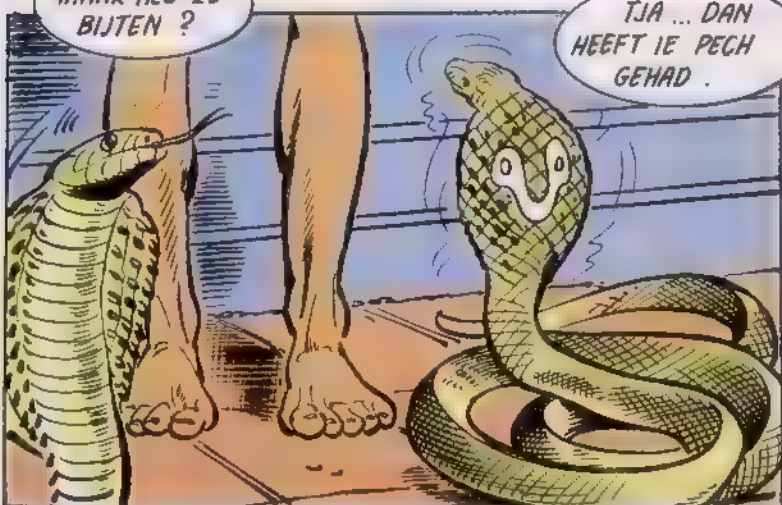
TERZELFDER TIJD BUITEN...

STIL NU,
MEISJE ...

HEEFT HET NU NOG NIET
LANG GEDUURD ?

ACH, NOG
EEN UURTJE. DE
SCHRIK MOET ER
GOED INZITTEN.

MAAR ALS ZE
BIJTEN ?

TJA ... DAN
HEEFT IE PECH
GEHAD .

NEE, DAT
VAN DIE COBRA'S
ZINT ME
NIET.

BEMOEI
JE ER NIET MEE. OF
BEN JE VERGETEN WIE
JE AAN JE AANSTELLING
GEHOLPEN HEEFT ?

RAMON ZIT HIER GEVAN-
GEN ... MAAR WAAROVER
HEBBEN ZE HET. WAT
KAN ER BIJTEN ?

BRILSLANGEN!!
DIE SCHOFTEN HEBBEN
RAMON OPGESLOTEN MET
EEN KOPPEL COBRA'S!!

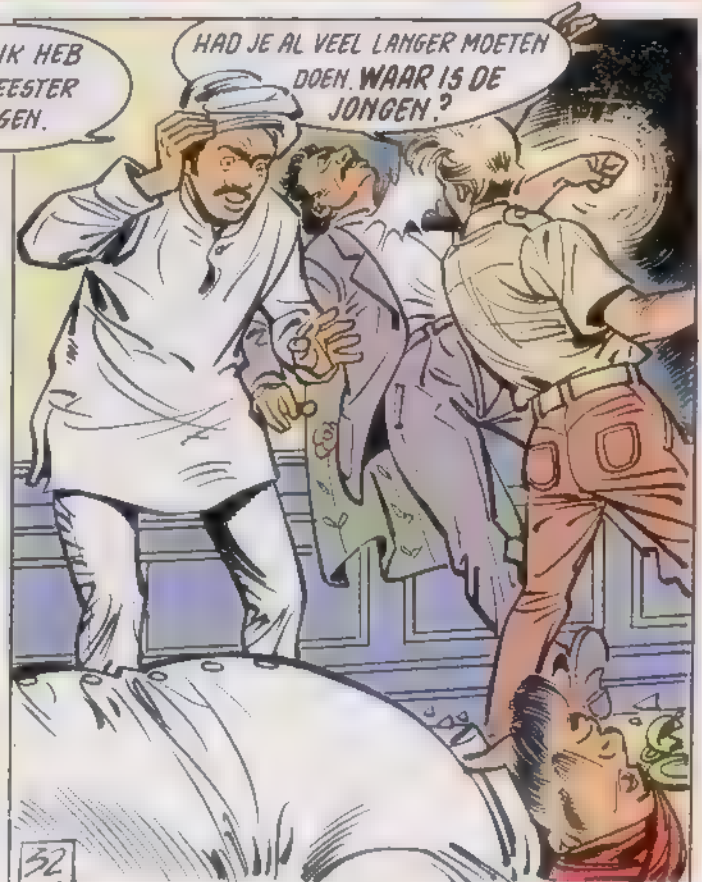
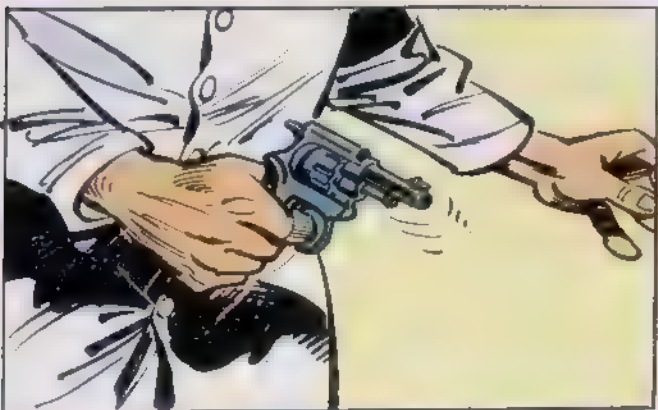
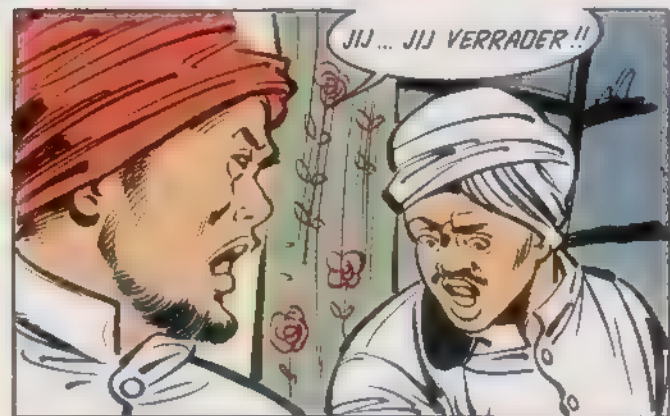
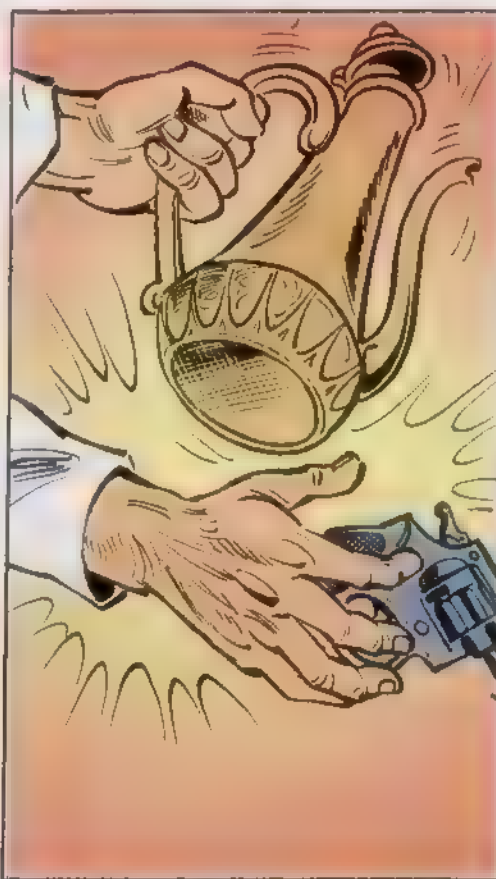

ER IS GEEN
TIJD TE VERLIEZEN. VOLG
ME, BESSY !

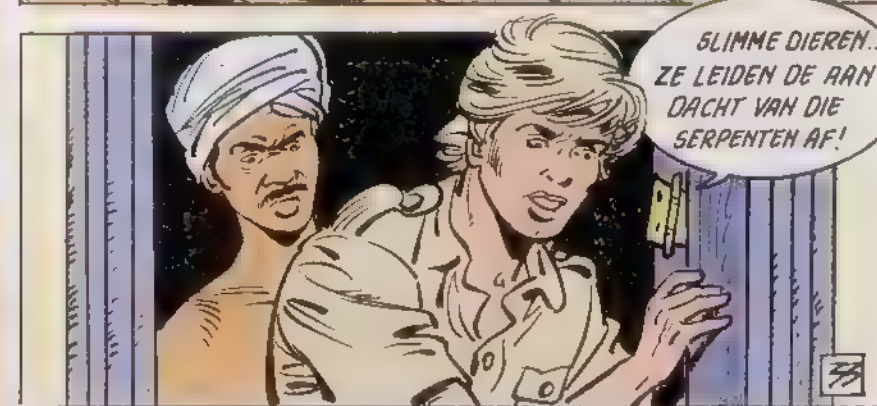
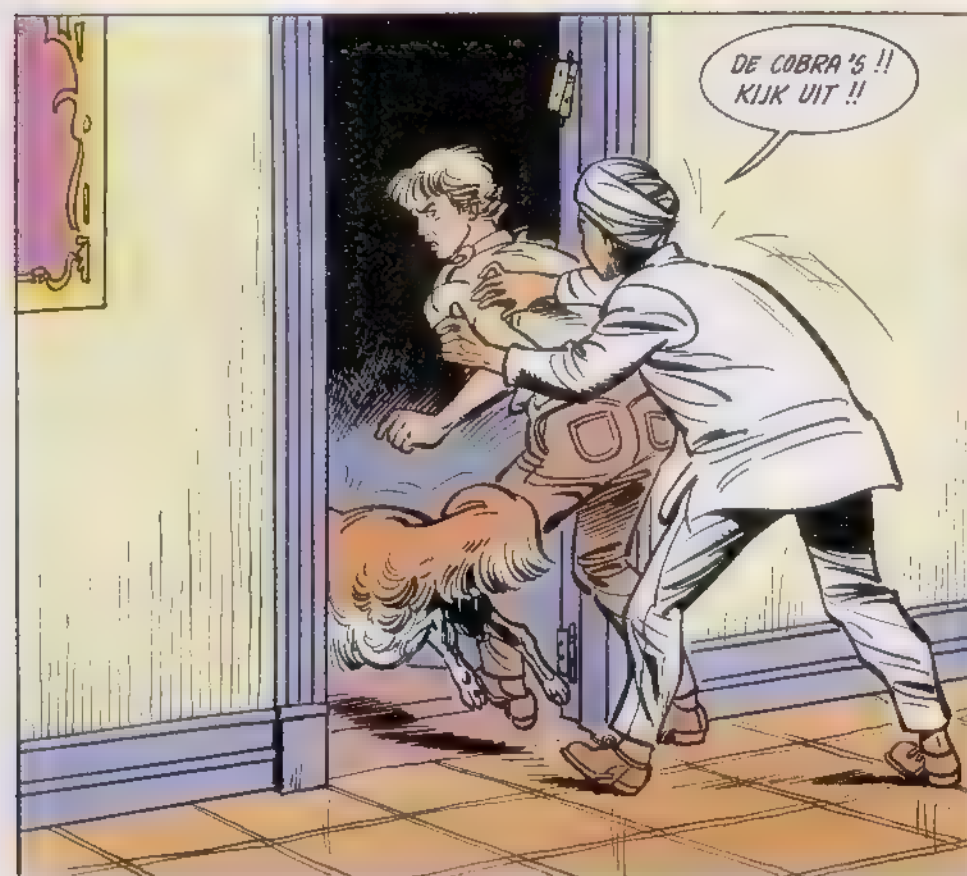
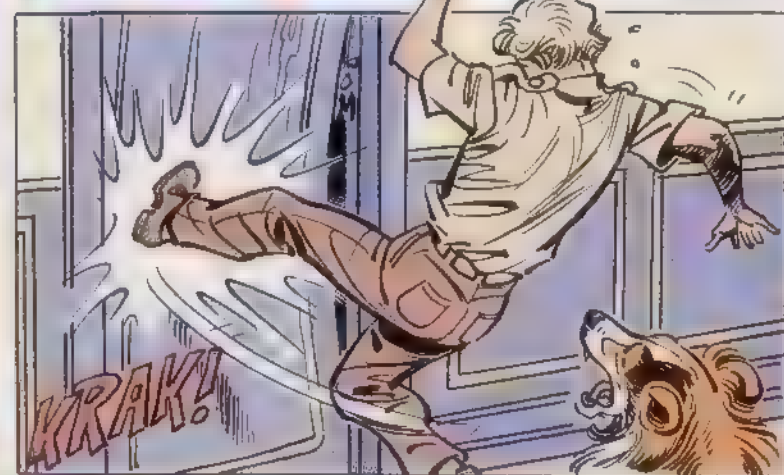
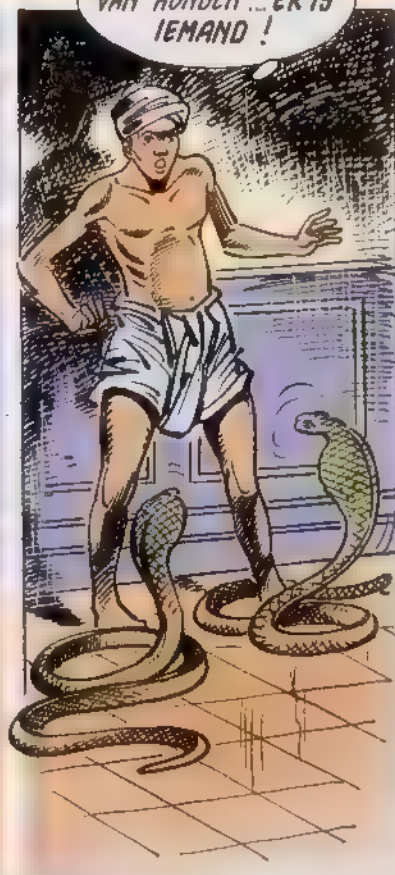
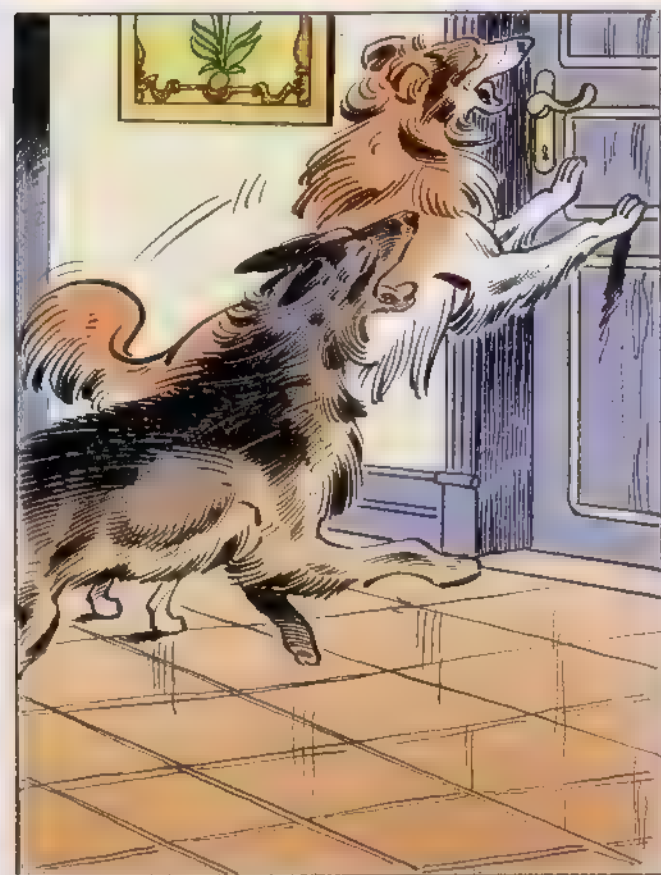
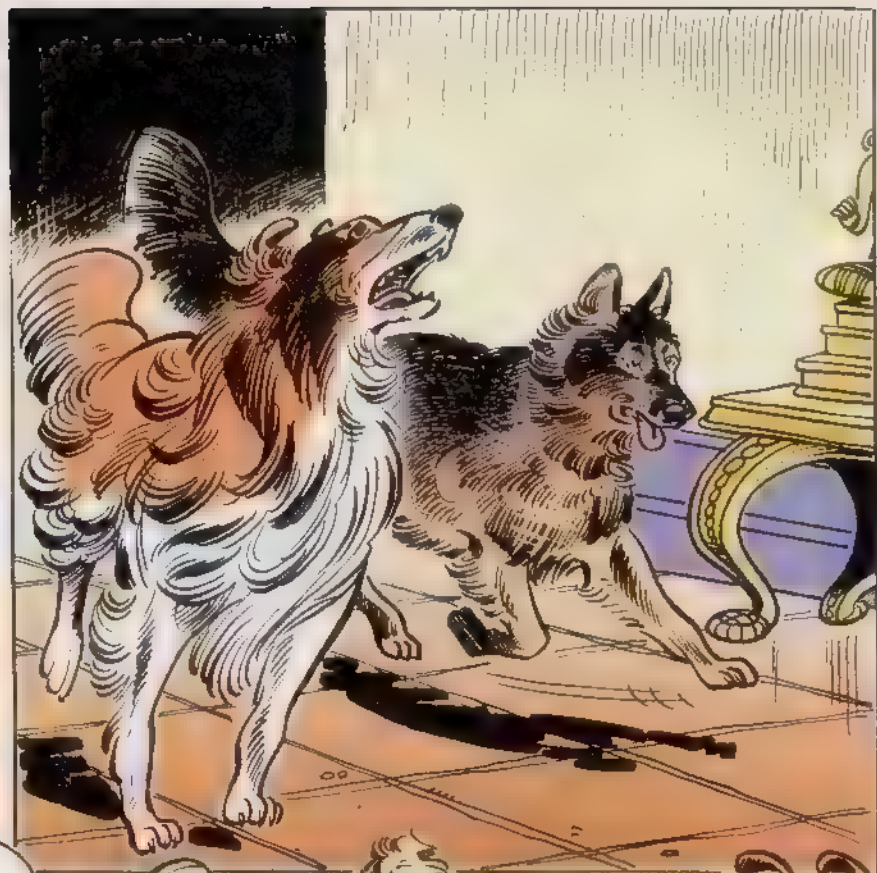
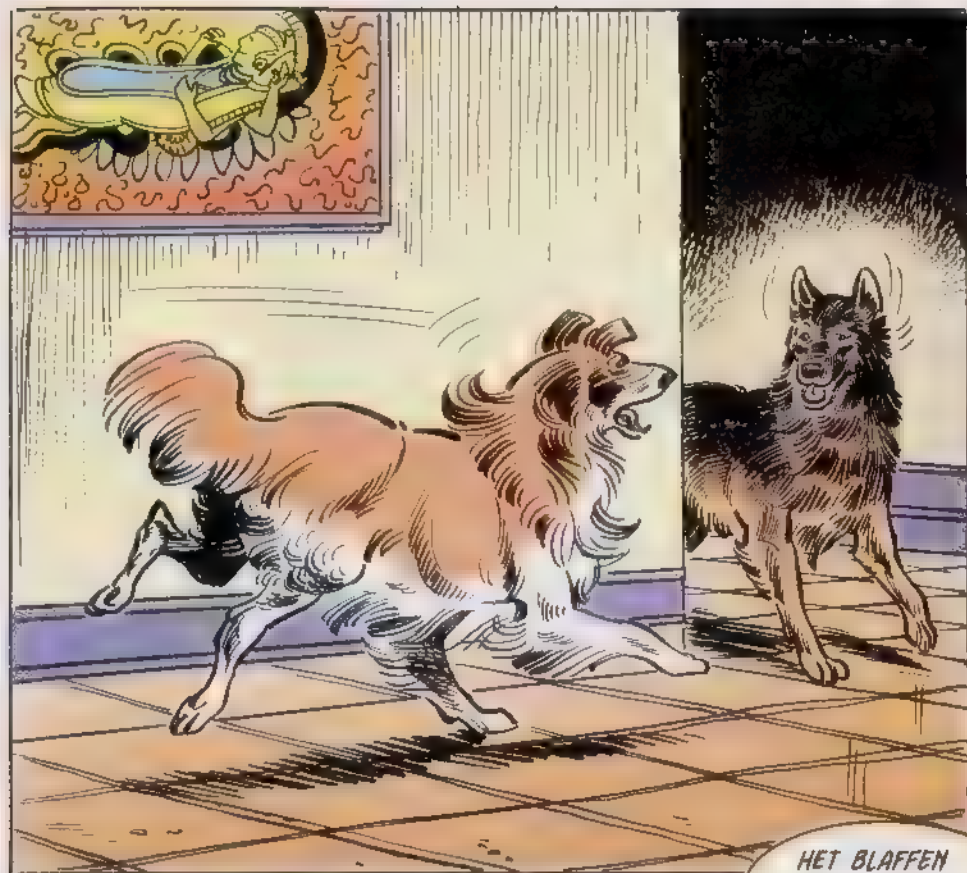

CRASHHH!

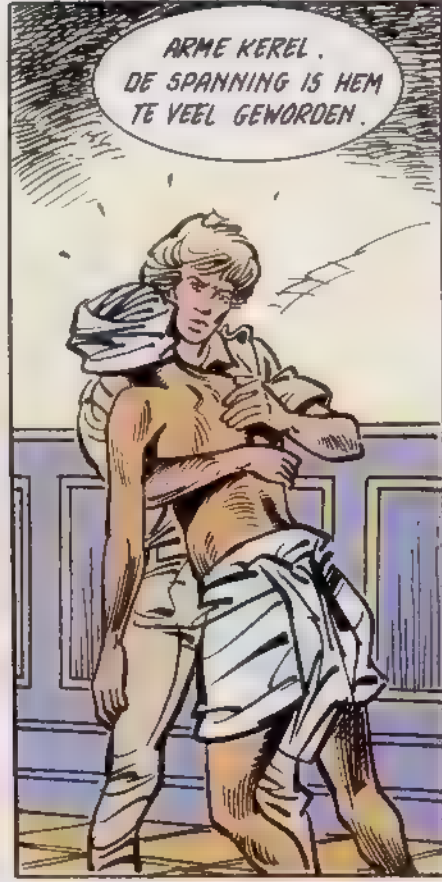
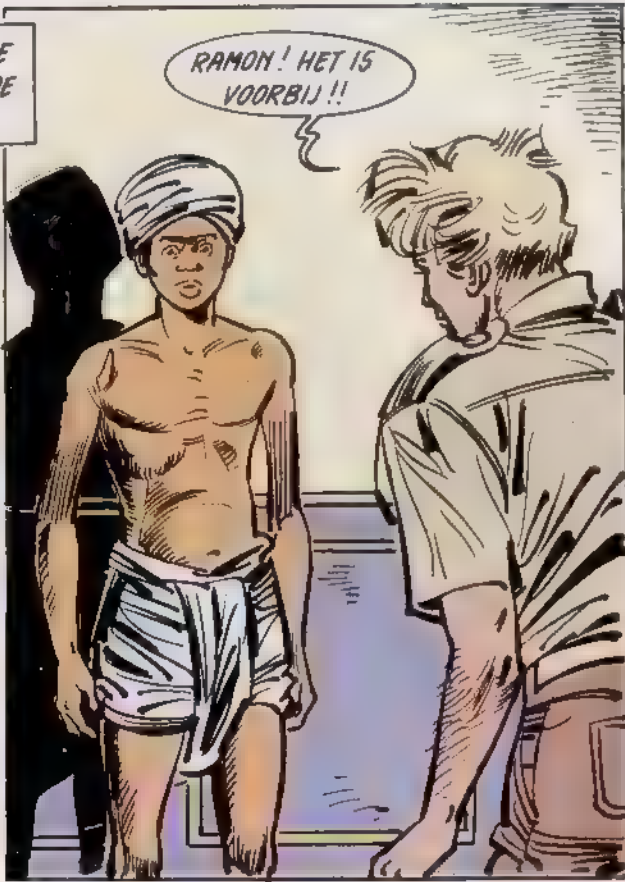

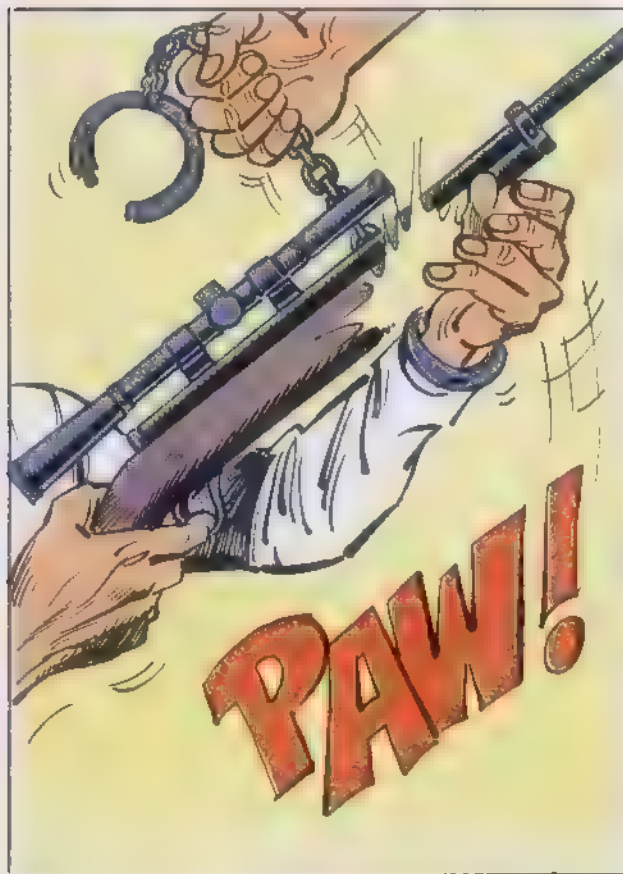
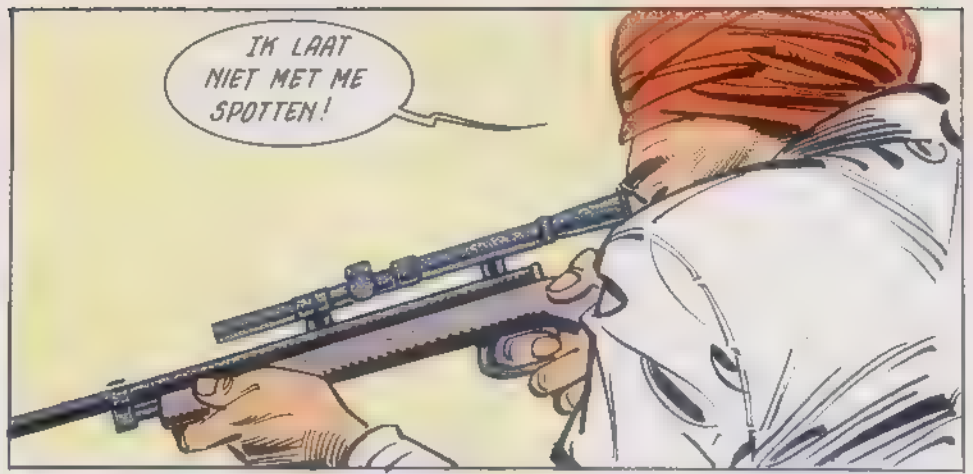

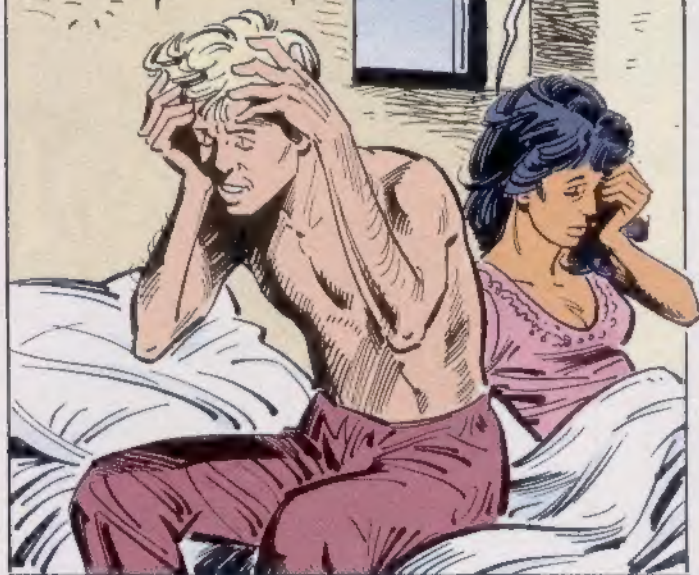

DE VOLGENDE DAG ...

WOAW !!
WAT EEN FEEST.

PRAAT
NIET ZO HARD,
WIL JE ?

HMM... HET LIJKT WEL
OF WE WEER DE
LAATSTEN ZIJN.

WAT EEN TOE-
LOOP !

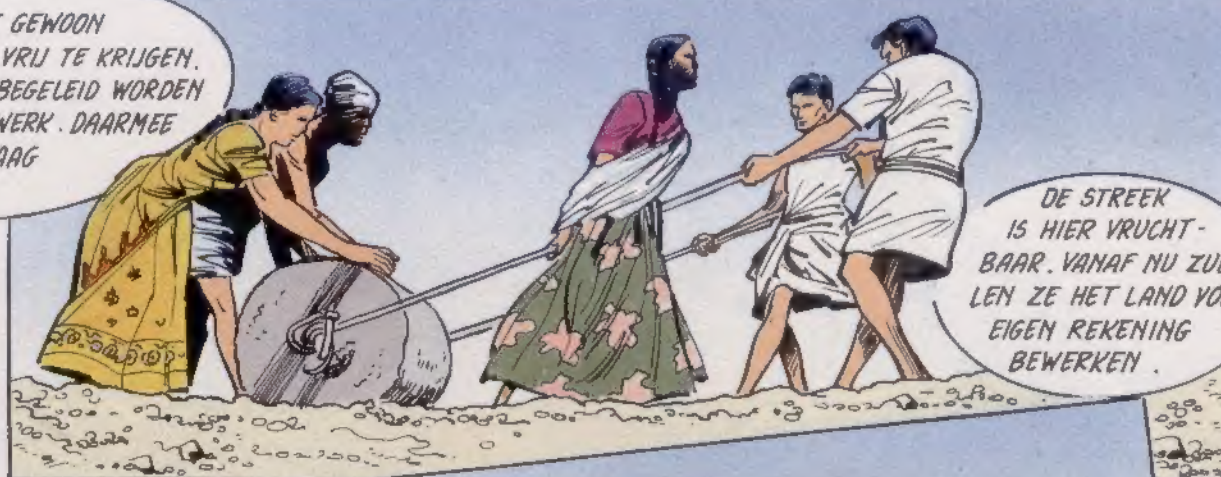

HA ! ONZE
FUIFNUMMERS. OPGE-
STAAN UIT DE
DODEN ?

AMPER... WAT
IS HIER AAN DE HAND ?

AWARE STELT ZICH NIET GEWOON
TOT DOEL OM DE MENSEN VRIJ TE KRIJGEN.
ZE MOETEN OOK BEGELEID WORDEN
IN HUN NIEUWE WERK. DAARMEE
ZIJN WE VANDAAG
BEGONNEN.

DE STREEK
IS HIER VRUCHT-
BAAR. VANAF NU ZUL-
LEN ZE HET LAND VOOR
EIGEN REKENING
BEWERKEN.

ZO WORDT
DIT PRACHTIGE LAND
WEER WAT MOOIER.

ONGELOOFLIJK DAT DIT SOORT
LOONSLAVEN NOG BESTAAT VAN-
DAAG DE DAG.

ER IS
NOG VEEL ONRECHT,
ANDY.

WAT HEBBEN
MENSEN TOCH TEGEN
ELKAAR ?

ALS ZE
MISSCHIEN WAT MEER
NAAR DIEREN KEKEN, ZOU ALLES
VLOTTER GAAN. MAAR JA... HET
ZIJN NU EENMAAL "MAAR"
MENSEN.

Het probleem van bonded labour

"Bonded labour" betekent zoveel als gebonden arbeid of lijfeigenschap. Het is een rechtstreeks gevolg van de grote armoede waarin vele kastelozen en tribalen (de oorspronkelijke bewoners) in India leven. Want deze armoede verplicht hen soms om voor voedsel, kleding en andere levensnoodzakelijke zaken een klein bedrag te lenen van een rijke geldschieter of landheer. Het gaat hier over sommen van 500 BF tot hooguit 4000 BF. Het enige dat een kasteloze of tribaal als waarborg kan geven is zichzelf en zijn arbeid. Hij is dan verplicht als een soort loonslaaf voor de landheer te werken. Zolang de lening niet is afbetaald mag je geen ander werk zoeken of op een andere manier inkomen verwerven. Dikwijls mag je zelfs je dorp niet verlaten zonder voorafgaande toestemming.

Het probleem is echter dat deze mensen tegen zulke lage lonen werken dat ze hiervan nooit hun schulden kunnen afbetalen. Zo worden ganse gezinnen verplicht tot lijfeigenschap ten dienste van de rijke geldschieter. Vandaag schat men hun aantal op 3,5 tot 5 miljoen in India. Nochtans werd in 1976 het systeem van bonded labour door het Indiase parlement bij wet verboden. Alle schulden werden nietig verklaard en iemand die nog bonded labours in dienst heeft is strafbaar met geldboetes en gevangenisstraf. Uit de praktijk blijkt het systeem moeilijk uit te roeien. Vele landheren passen de wet niet toe en de meeste bonded labours weten zelfs niet dat de wet bestaat.

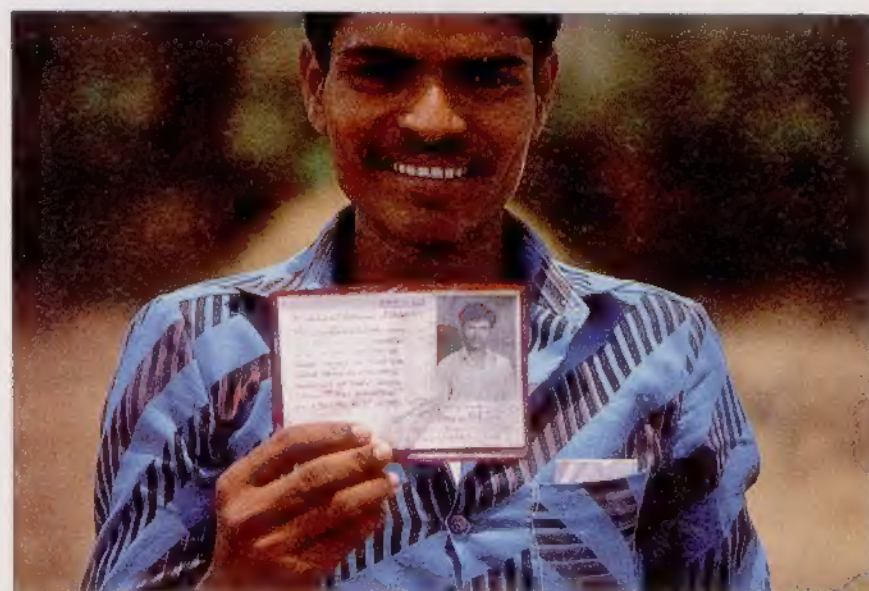

De heer MADHAVEN, stichter van AWARE.

Het ontstaan van Aware

India is een immens continent, 106 keer groter dan België, met om en bij de 800 miljoen inwoners. Het land kent enorme tegenstellingen. Want in de tiende industriestaat ter wereld leven nog vele mensen in volstrekte armoede. Atoomcentrales en kernwapens gaan er hand in hand met ondervoeding en kindersterfte. Er loopt dus blijkbaar iets mis met de verdeling van rijkdom en macht. Het ergst er aan toe zijn de kastelozen en tribalen die 1/5 van de bevolking uitmaken. Zij staan helemaal onderaan aan de maatschappelijke ladder. Het is voor deze armen en onderdrukten dat AWARE zich inzet. Aware is een

engels letterwoord dat staat voor "Actie voor het welzijn en de bewustwording op het platteland". De organisatie werd in 1975 gestart op het platteland van de deelstaat Andhra Pradesh. De heer MADHAVEN, oprichter en bezieler van AWARE, maakte er een studie over de gevolgen van de hulpprogramma's ten behoeve van de tribalen, de inheemse bevolking. Als man uit de hogere kaste was dit voor hem het eerste contact met de miserabele levensomstandigheden. Uit deze harde confrontatie werd Aware geboren. Hij besloot om zijn rijkdom en zijn leven ten dienste te stellen van de onderdrukten. De aanpak van AWARE is sterk geïnspireerd door de filosofie van Mahatma Ghandi die een geweldloos verzet voorstaat. Sindsdien is Aware uitgegroeid tot een beweging van meer dan 1 miljoen kastelozen en tribalen die zich organiseren om voor hun rechten op te komen. Momenteel werkt de organisatie in meer dan 3000 dorpen.

Dit pasje is de officiële erkenning dat hij geen "bonded labour" meer is.

De werking van Aware

Aware wil in de eerste plaats de onderdrukten bewustmaken van hun rechten en de mensen organiseren om voor deze rechten op te komen. Want het gekke is dat India beschikt over een sociale wetgeving ten voordele van kastelozen en tribalen. Maar dikwijls hebben de mensen voor wie de wetten bedoeld zijn er geen weet van. Door de opeenvolgende regeringen werden allerhande ontwikkelingsprogramma's uitgewerkt. In de praktijk werkt deze hulp echter niet altijd even goed. Daarvoor zijn de armen te onmondig en de onderlinge verwevenheden tussen de machthebbers te groot.

Bij Aware wordt de bewustmaking altijd gekoppeld aan projecten die daadwerkelijk de levensomstandigheden verbeteren. Hiertoe organiseren de dorpingen zich in dorpsraden, vrouwenorganisaties en jongerenverenigingen en worden door hen zelf concrete ontwikkelingsplannen uitgewerkt en uitgevoerd. Aware ondersteunt deze activiteiten door de dorpingen op te leiden en indien nodig door krediet te verlenen. Zo worden er waterputten aangelegd, bevoeiingskanalen gegraven, wordt er melkvee aan-

gekocht, start men met kleine dorpswinkeltjes enz.

Er zijn in de loop der jaren wel honderden projecten opgestart die een inkomen verschaffen aan kastelozen en tribalen. Hierdoor kunnen de dorpen na verloop van tijd op eigen benen staan. De slogan die de hele aanpak van Aware samenvat luidt: "Aware moet overbodig worden maar het bewustzijn moet blijven." Dat dit geen holle slogan blijft bewijst het feit dat reeds meer dan 300 dorpen volledig zelfstandig functioneren.

De machtigen zien dit alles echter niet graag gebeuren en trachten op vele manieren de activiteiten van Aware tegen te werken. Zes mislukte aanslagen op het leven van de heer Madhaven spreken ook een duidelijke taal.

Een van de vele projecten waar AWARE zich voor inzet is de toepassing van de wet op de bonded labour en de begeleiding van de vrijgekomen loonslaven. Vanaf het ogenblik dat iemand officieel vrij komt, zorgt Aware in samenwerking met de dorpsraad, dat hij de nodige middelen krijgt (gemiddeld 10.000 BF) om een inkomensverwervende activiteit te beginnen. Hierdoor kan hij in zijn eigen levensonderhoud voorzien en zal niet langer een beroep moeten doen op de geldschieter. Door dit project konden op enkele jaren reeds meer dan 10.000 mensen op eigen benen staan. Het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (NCOS) steunt reeds sinds 1984 verschillende ontwikkelingsprogramma's van Aware (o.a. steun aan de bonded labourers). De heer Madhaven is sinds 1988 erelid van de organisatie.

Rehabilitatie activiteiten

Het NCOS en de 11.11.11 actie.

Het NCOS is de Vlaamse koepel voor de niet-gouvernementele derde wereldwerking in België. Zij bundelt alle verschillende initiatieven en organisaties tot een pluralistisch aktiecentrum. Het NCOS organiseert de jaarlijkse 11.11.11. actie, waarbij geld wordt ingezameld voor de steun aan projecten in de Derde Wereld. Dit groots solidariteitsgebeuren wordt gedragen door 320 plaatselijke 11.11.11. komitees en door meer dan 25.000 vrijwilligers. In 1990 bestaat 11.11.11 25 jaar.

Het NCOS doet echter meer dan enkel geld inzamelen en projecten steunen. Het 11.11.11-weekend is enkel het hoogtepunt van een intensieve werking gedurende het ganse jaar. Men wil in de eerste plaats het Vlaamse publiek informeren en bewustmaken omtrent de economische oorzaken die aan de basis liggen van onderontwikkeling. Zo kan U binnen het NCOS een beroep doen op DOCENT, het informatie- en documentatiecentrum. Het maandblad "De Wereld Morgen" brengt nieuws en achtergrondinformatie over de Derde Wereld. De NCOS-uitgeverij publiceert eigen brochures, onderwijsdossiers en romans uit de derde Wereld. Zij verspreiden ook de NCOS kalender met prachtfoto's uit alle continenten.

Het NCOS vindt het ook zeer belangrijk dat de mensen weten waarvoor de ingezamelde gelden worden gebruikt. Zo werd er bijvoorbeeld over Aware een film geproduceerd, zijn er fototoonstellingen en diareeksen beschikbaar, werd een lespakket voor scholen ontwikkeld...

Tenslotte treedt het NCOS op als drukkingsgroep van de niet-gouvernementele organisaties ten aanzien van de overheid. Het NCOS kijkt toe op het Derde Wereldbeleid van de overheid, stelt vragen over de manier van werken, doet voorstellen en voert politieke akties. Het NCOS tracht ook op zoveel mogelijk vlakken samen te werken met andere Europese niet-gouvernementele organisaties. In het geval van Aware vertaalt zich dit in een samenwerking met de Nederlandse organisaties ICCO en NOVIB (waar Aware deel uitmaakt van hun 'gast aan Tafel-actie').

Voor meer informatie kan je terecht bij: NCOS, Vlasfabriekstraat 11 1060 Brussel. Tel 02/539.26.20. Ook in elke Vlaamse provincie vind je een NCOS sekretariaat ter ondersteuning van de activiteiten.

OOK JIJ KAN HELPEN

De 11.11.11.-aktie van het NCOS steunt het werk van AWARE in India. Met een bedrag van 9.000 fr. stellen we AWARE al in staat een loonslaaf een nieuw leven te laten beginnen. Ook jij kan deze loonslaven helpen een menswaardig bestaan op te bouwen door een bedrag te storten op rek. nr.000-0000002-02 van het NCOS, Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel met vermelding 'hulp loonslaven'. Vanaf 1.000 fr. is uw storting fiscaal aftrekbaar.

NIEUW.

Andy en Bessy in hun nieuwe rol van 'natuurkommando'.

Samen met Aneka reizen ze de hele wereld rond om te trachten de bedreigde natuur van de ondergang te redden. Dat deze zoektochten bijna altijd uitmonden in spannende avonturen zal iedere lezer vanaf de eerste pagina ontdekken.

1. DE RUBBERJAGERS
2. HET VERBODEN EILAND
3. DE NACHT VAN DE SCHILDPAD
4. DIGIT
5. DIAN
6. CLUB CARIBBEAN
7. GEBROKEN PIJLEN
8. WATER
9. DE WILDE JAGER
10. OLIE OP DE GOLVEN
11. BIJ NACHT EN ONTIJ
12. DE NACHT VAN DE OOIEVAAR
13. EL CONDOR PASA
14. DE GEVLEUGELDE PLAAG
15. LOONSLAVEN

9 789002 162503